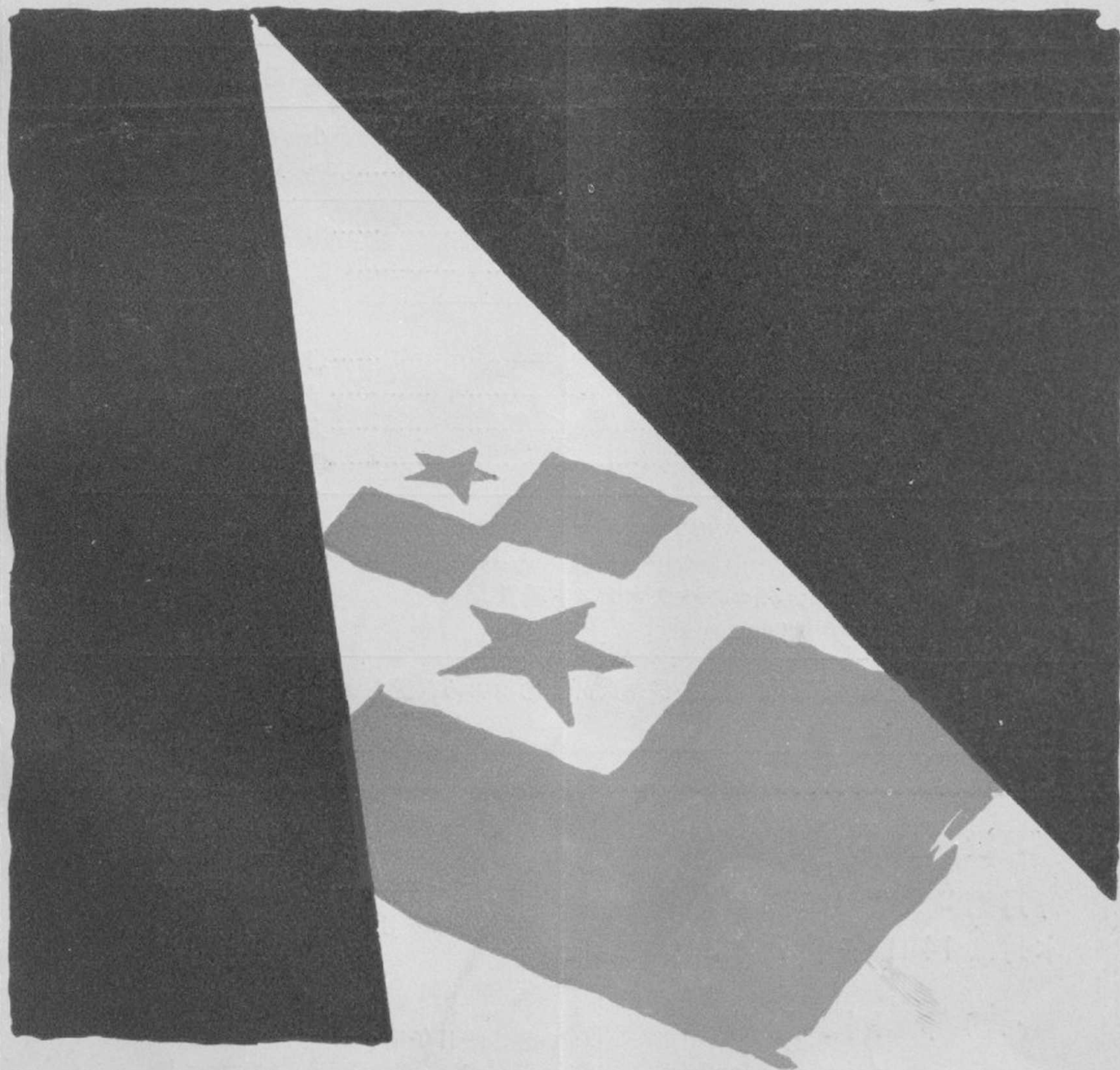
La Revuo Orienta

— 1931 —

JARO XII APRILO N-RO 4

Japana Esperanto - Instituto

Ŝin'ogaŭa-maĉi, Usigome, Tokio, Japanujo.

目　　次

表紙　植野盛好

(お斷り：和文エス譯欄は擔當者伊藤氏御多忙のため割愛しました來月を御期待下さい)

★役員會例會★

每月第2火曜日に催します
本月は14日午後7時より

★初等科講習會★

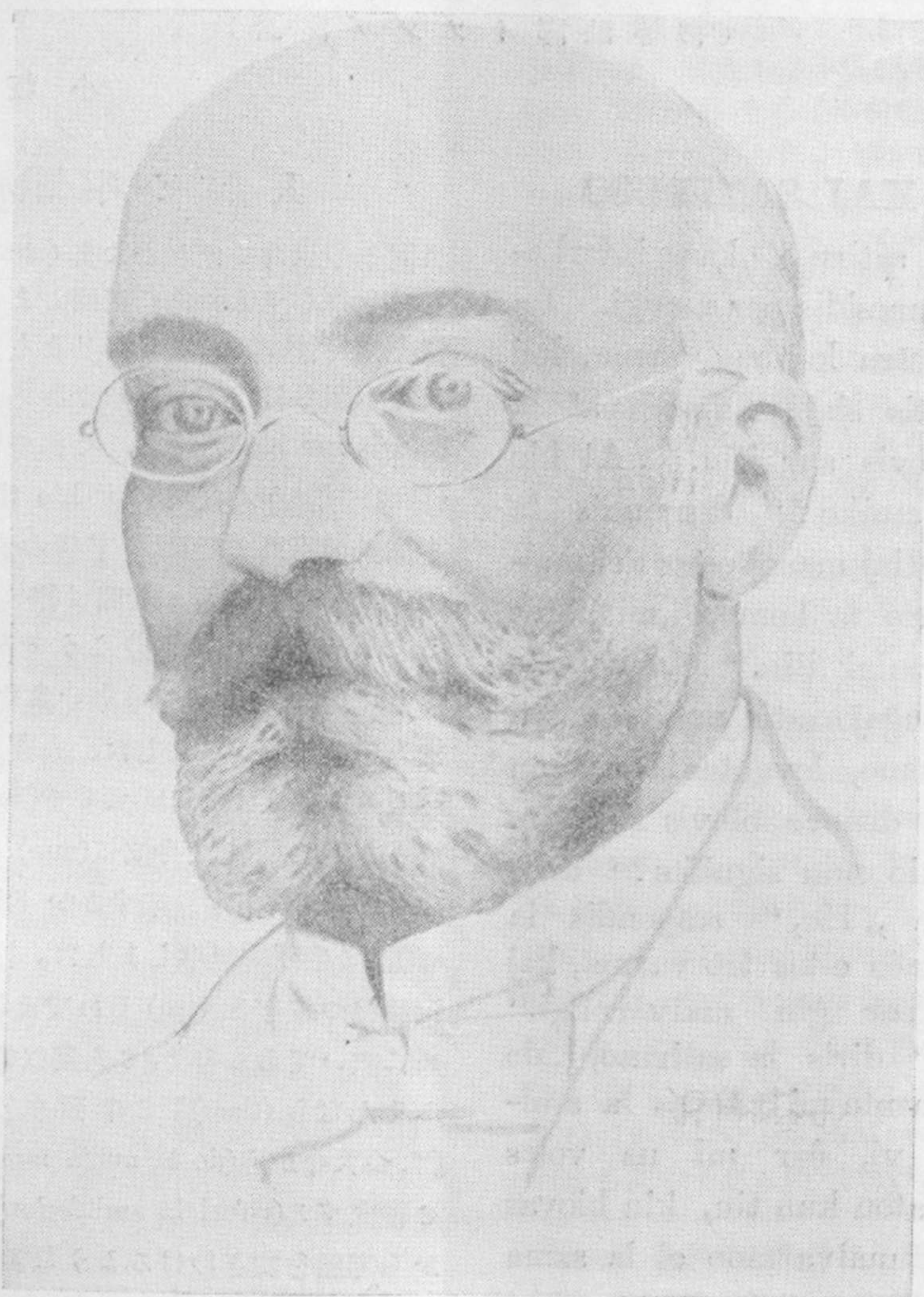
4月9日新學級開始，5月28日迄
每週月曜•木曜……午後7時——9時
會費　1ヶ月　1圓

★中等科講習會★

每週月曜・木曜……午後1時半—3時
會費　1ヶ月　1圓　用書　Marta

★例會兼研究會★

每週水曜日午後7時より
用書　Fabeloj de Aadersen II
會費　不用
近來出席多く愉快な會合です．輪講中詳細な語法講義あり．

Printempo venis. Li pensadis multe, kaj skribadis urĝe. Nova homaro devas organiziĝi.... Estis la 14-a de aprilo 1917. Li etendiĝis sur kanapo.... Sed jam li eksufokiĝis.... Ve! jam ĉesis bati tiu koro, batinta tiel forte por homaro. Jam venis la ripozo liberiga....

En tago pluva, malvarma, la varsoviaj Esperantistoj akompanis la ĉerkon al tombejo. Malĝoje kantis poeto Belmont:

Ne venis Polujo kadavron honori
De filo pollanda, de monda saĝul'...
Malriĉaj Hebreoj nur venis post ĉerko
Ĉar mortis bonkora helpant' okulisto.

El „Vivo de Zamenhof".

EL FABLOJ DE EZOPO

（初等註譯イソップ寓話）

小 坂 狷 二

HOMO KAJ SATIRUSO

Homo kaj satiruso okaze interkonatiĝis kaj kunesidis por manĝi. La tago estis vintra kaj malvarma, kaj la homo metis siajn fingrojn al la buŝo kaj blovis sur ilin. „Al kio tio helpas, amiko?“ demandis la satiruso. „Miaj manoj estas tiel malvarmaj,“ diris la homo, „mi faras tion por varmigi ilin.“ Iom poste varmega manĝaĵo estis metita antaŭ ili, kaj la homo, levante la teleron al lia buŝo, denove blovis sur ĝin. „Kaj kion tio nun signifas?“ diris la satiruso. „Ho,“ respondis la homo, „la kaĉo estas tro varma, kaj mi blovas por ĝin malvarmigi.“ „Hu, tiam,“ diris la satiruso, „de la nuna momento mi rifuzas la amikecon kun vi, ĉar mi ne volas havi ian rilaton kun tiu, kiu blovas varmon kaj malvarmon el la sama buŝo.“

人間と半獸神

人間と半獸神とがたまたま(okaze)知り合になり食事をするために同座しました。その日は冬空で(vintra)寒くありました，で人間は自分の指を口に當てていきを吹きかけました(blovis sur ilin)。『君，それや何の役に立つ(助けになる)んだね(Por kio tio helpas)』と半獸神が尋ねました。『僕の手がすてきに(tiel)冷いのでね』と人間は答へた『あたゝめるために(por varm'igi)こうするのさ』暫らくしてから(Iom post'e)熱い食物が(manĝ'aĵo)兩人の前に置かれました，人間は皿を口の處へもちあげて(lev'ante)又もや(de'nove)それを吹きました。『して今度は(nun)それは何のことなのだい(何を意味するか Kion tio signifas?)』と半獸神が申しました。『おゝ，このお粥は熱つすぎる(tro)それでそれをさますために吹いてゐるのさ』と人間は答へた。『うッふそんなら(tiam)』と半獸神は申しました『たつた今から(de la nun'a momento)僕は君と絶交する(rifuzi la amik'ec'on)，僕は同じ口から寒熱を吹きわけるような者とは(kun tiu, kiu …)關係したくないからね(ĉar …)』

---

satiruso 脚が山羊で頭に角があるやくざな半人半獸神（ギリシヤ神話）。

{okazi 或事柄が起る，遇發する。
okazo 事の起る場合，機會。
okaze 遇々，遇然。

{Ĉu vi *konas* S-ron A? Aさんて方御存じ(知り合ひであるか)?
S-ro B. ne estas *konata* de ni. Bと云ふ方は存じよりがない。

inter'kon'at'iĝi お互に知巳になる。

{kun'sidi 會合する。
kun'e'sidi 同席する。

Brogita eĉ sur akvon blovas. やけどした(舌をやいた)者は水(の上)をも吹く(羹に懲りて膾を吹く)。【諺】

{Venu *poste.* あとでお出でなさい。
Venu *iom poste.* も少しあとでお出で。

Estis *tiel* varme, *ke* mi ne povis longe resti. 非常に熱くてとても長居が出來なかつた位だ。

{Vi estas *tre* bona. 非常に御親切で。
Vi estas *tiel* bona, (ke mi ne povas resti sendanka). ほんとうに御親切で恐縮です。

{Ili estas en intima amikeco. 別懇の仲だ。
Mi rifuzas vian amikecon. 君の友情をことわる，絶交する。

havi rilaton kun (al) … = rilati al と關係を持つ，と關係がある。

VARTISTINO KAJ LUPO

Lupo vagadis serĉante manĝaĵojn kaj pasis preter pordo, kie infano estis krianta kaj ĝia vartistino estis ĝin riproĉanta. Kiam la lupo staris aŭskultante, li aŭdis la vartistinon diranta: „Ĉesu krii tuj, alie mi elĵetos vin al lupo.“ Tial la lupo, pensante, ke la maljunulino estas tiel bona, kiel ŝia vorto, sidis kviete antaŭ la domo, atendante la bonegan vespermanĝon. Sed kiam fariĝis mallume kaj la infano fariĝis kvieta, la lupo ekaŭdis la vartistinon, kiu karesas la infanon, dirante: „Jen vi, bona karuleto denove; se malbona lupo venos por mia etulo, ni nepre lin batmortigos.“ La lupo, tute malkontentigita kaj ĉagrenita, ekpensis, ke estis nun la ĝusta tempo iri hejmen, kaj malsata, kiel lupo en vera senco, li murmuris dum la hejmenirado: „Tio venas de singardemaj homoj, kiuj diras unu aferon kaj signifas tute alion.“

保姆と狼

狼が食物をもとめて(serĉ'ante)うろつき廻つてゐました(vag'adis). そしてある戸口のそばを通ると，其處では小供が泣きわめいてゐて(estis kri'anta)その子の保姆(うば)が子供を叱つてゐる處でした。狼が聞き耳をたてゝ(aŭskult'ante)立つてゐた時保姆がこう云ふのを聞きました (aŭdis vartistinon dir'anta):『泣きやみなよすぐと，さもないと(ali'e)お前をそとへ投げて狼にやりますよ (el'ĵetos vin al la lupo)』それ故狼はおばあさんがその言葉の通りに親切なのだろうと思つて(pens'ante)すてきな(bon'ega)夕食を待ちもうけて(atend'ante)おとなしく家の前に坐つてゐました。ですが暗くなつて(far'iĝis mal'lume)子供がおとなしくなつた時に狼は保姆がこう云ひ乍ら子供をあやしてゐる(kiu karesas)のを聞きました:『そうら坊やはまたよい子になつたね(kar'ul'eto); もし悪い狼が坊やをとりに(por mia et'ulo)來たらきつと(nepre)打ちころしてくれる(bat'mort'igos)』狼はすつかり(tute)がつかりし(mal'kontentig'ita)悲觀して(ĉagren'ita)今や正に家へ歸るべき潮時(la ĝusta tempo)だと考へつき(ek'pen is)字義通り(en vera senco)狼の様に腹をペコつかせ家路に就き乍ら(dum la hejm'e'n'ir'ado)つぶやきました:『これや或る事を(口では)云ひ乍ら(腹では)まるで他のことを云ふ(意味する)ぬけめのない(sin'gard'ema)人間ばらのせい(から起つて來るの)だわい』。

{serĉi さがす
{ŝerci 笑談を云ふ, しやれを云ふ

varti 子供を守りする, 子供を育る

{aŭskulti 音のするのを聞こうと耳を傾ける
{aŭdi 音が耳に入つて聞こえる

{rigardi 物を vidi しようと視線を向ける
{vidi 物影が目に入つて見える

Mi aŭdis *ŝin* tiel *parolanta* (=aŭdis *ŝin*, ke ŝi estis tiel *parolanta*) = Mi aŭdis *ŝin* tiel *paroli*. 私は彼女がそう話してゐるのを聞いた。

{alia (それでなく)他の
{alie (そうでなく他の様では)然らずんば

Estu tiel bona kiel via vorto = Estu sinjoro de via vorto. 言葉を守つて約束をたがへるな。

{fari (…と)なす, 作る〔他動〕
{far'iĝi (…と)なる〔自動〕

karesi 子供や動物などを愛撫する

{Li venis al mi *por* mono. 奴は僕の處へ金を貰ひに來た。
{Li laboras *por* pano. パンを得んために働く

{kontent'igi 滿足さす
{mal'kontent'igi 不滿にさす, 不平にする

{ĉagreni 口惜しがらす, 殘念がらす
{esti ĉagrenita = ĉagreniĝi 口惜しがる, 殘念がる, 無念がる

{Li estas malsata *kiel lupo*. 狼の様に腹ぺこだ(狼は空腹の常形容)
{Li manĝegas *kiel malsata lupo*. 空腹の狼のようにガツガツ食ふ

{en vera senco 眞の意味で
{en vasta senco 廣い意味で

{gardi 敵來や災に對し或物を護る
{sin'gard'ema 要心深い, 油斷のない

エスペラント中等講座（4）

［本講の註釋は單に語義の理解のみに滿足せずエス語の語學的研究を目標とした。材料はザ博士譯アンダアセンお伽噺第二卷「マッチ賣の娘」。］

岡本好次

La alumeto eligis[1] varman helan flamon,[2] kiel[3] malgranda kandelo, kiam[4] ŝi tenis ĉirkaŭ ĝi sian maneton. Tio estis mirinda[5] flamo; la malgranda knabino havis la impreson,[6] kvazaŭ ŝi sidas antaŭ granda fera forno kun latunaj fermiloj[7] kaj latunaj ornamaĵoj; la fajro brulis tiel[8] bele kaj varmigis tiel[8] agrable! La knabino jam[9] etendis siajn piedojn, por varmigi ankaŭ ilin[10], — tiam la flamo estingiĝis. La forno[11] malaperis, ŝi sidis kun stumpeto[12] de forbrulinta[13] alumeto en la mano. Ŝi ekbruligis[14] alian alumeton, ĝi brulis, ĝi lumis, kaj tiu loko de la muro, sur kiun falis la lumo, fariĝis travidebla kiel gazo. La rigardo de la knabineto penetris[16] rekte[17] en la ĉambron, kie[18] la tablo estis kovrita[19] per blindige[20] blanka tablotuko[21] kaj delikata porcelano kaj sur ĝi plej bonguste[22] vaporis rostita[23] ansero, farĉita[24] per prunoj kaj pomoj.

【譯】彼女がマッチの周りに手をかざしてゐます時マッチは豆蠟燭の樣にあたたかい明るい焰を出してゐました。それは不思議な焰でした；この少女はまるで大きな眞鍮の閉め金や眞鍮の裝飾のついた鐵のストーブの前に坐つてゐる樣な氣持がしました。火は大變に奇麗にもえてをり大變氣持よく暖めてくれました。少女は思はず足をあたゝめ樣として兩足をのばしさへしました—その時火はきえました。ストーブも姿をけしてしまひました。彼女は手に燃えきつたマッチのもえさしをもつて坐つてゐました。

彼女はもう一つのマッチに火をつけました。それは燃え光り輝きました。そしてその光がさした壁の其場所が紗の樣に透明になりました。少女の眼差はまつすぐ部屋の中へつきすゝみました，そこには眼もくらむばかり眞白な卓布と優美な陶器で蔽はれその陶器の上には梅と林檎をきざみこんだ鵞鳥の燒肉が非常に美味し相に湯氣をたてゝゐました。

【註】1. el'ig'i　出す。

2. ĉirkaŭ　cirkaŭ と誤植になつてゐる。ĉirkaŭ ĝi の ĝi は alumeto をさす。

3. kiel　…の如く，…の樣に。

4. kiam…　普通『〜〜, kiam ……』は『……した時 〜〜』と下から譯するが上から『〜〜 したその時……』と譯する方がよい場合もある。

こゝの場合も下から譯した方がよい樣にも思はれる。

後者の場合「kiam」は「kaj tiam」と同樣に譯すればよいのでこうすると「〜〜, kiam ……」は寧ろ「kiam 〜〜,……」と文を書き換へてもよいといつても差支へない位である

5. mir'ind'a　不思議な。

6. impreso　kvazaŭ ŝi …… ornamaĵoj なる文が impreso を說明してゐるのである。

7. ferm'il'o　forno を fermi するものをさしたものと思ふ。

8. tiel　tre と同じ樣に譯するとよい。

9. jam　こゝでは eĉ の意味にとつてよい。既に (jam) こういふ事さへしようとした意味である。

10. ilin = siajn piedojn.

11. forno　勿論彼女の頭にえがかれた想像の forno で現實では alumeto.

12. stump'et'o 木の切株の如きもの。こゝではマッチの軸木（燃えさしの）をさした。

13. for'brul'int'a　もえきつた。

14. ek'brul'ig'is　bruli はもえる，brul'ig'i は燃やす。ekbruligi はもやしだす。卽ちマッチをすつて火をだす。

15. tra'vid'ebl'a　透明な。

16. penetri　貫通す。つきとほる。

17. rekte　はまつすぐに，直接に，ぢかにの意 mal'rekte とすれば間接に。

18. kie　kie は en la ĉambro なる副詞句についた相關詞である。ĉambro だけをうける場合には kiu をつかつて en kiu とせねばならない。

例：Mi promenis en la ĝardeno, kie floris belaj rozoj. = Mi promenis en la ĝardeno, en kiu floris belaj rozoj.

【107 頁へ】

電信用語として指定せられたエス語

栗飯原　晉

60.『風』と『世界を股に』

山本有三氏が東京朝日新聞紙上に連載中の長篇小説『風』は『悪心なき悪心の章』に至つてエスペラント講習會のことが出たり、その人々の郊外遠足で時々エスペラントが使はれてゐる樣が描き出されてゐる。いまこれ等の個所を列擧してみよう。

『彼(阿由葉)は思想の上からも、醫者としての語學の上からも、一應世界語を知つておきたいと思つて、ついこの間開かれた第三期の講習會に入會した……』

『Gekamaradoj, do ni envagoniĝu!(同志諸君、さあ、乘りませう。)』

『委員は驛の前に立つて Maldekstren!(左へ)と高らかに叫んだ。』

『指導者は無言のまゝ、眼の前の流れを指した。Transsaltu!(飛び越えろ) 節子は言下に叫んだ。』

『おい、kunsido(車座の意味)を待たう。』

『あの女――さつき、ちよつとエスペラントを使つたれ。……』

『自己紹介が濟むと、委員は討議にいる旨を宣した。第一にはエスペラントによる團體的國際通信の件が議せられた。しかしこの方はほとんど異議なく可決した。……』

上の如き引用句の外に、指導者には『グヴイダント』、委員には『コンミツシート』とエスペラントのルビが付いてゐる。

× × ×

大阪朝日新聞紙に掲載中の武林無想庵氏作『世界を股に』と題する、この作者ならではと思はせる國際小說には、各國の人間が登場して來る。その中の日本人春吉とフランス人ジヤツコオとに關し、次の如き叙述の所がある。

『ジヤツコオと春吉との會話は、大抵フランス語かイタリー語にかぎつてゐたが、時とすると、場合によつて、英語をつかつたり、スペイン語をつかつたり、またエスペラントをつかふことさへある。彼等のやうなインタアナショナル團はみんな五、六ケ國の言葉を少しづゝ話せるのだ。』

61. 電信用語としてのエス語

1924年9月の國際聯盟第五回總會第二委員會では無線電信の發達に關して討議し、この通信にエスペラントを使用することを勸めた決議案を作成した。本決議案は9月24日の總會本會議で可決せられたが、その大要は次の如くである。

『總會は聯盟國がエスペラントを使用諸國語と共に國際通信の實用的補助語とし、電信及び無線電信通信に於て普通語の取扱ひを供與せんことを勸告す。總會は本勸告につき聯盟交通通過機關の注意を促す。』

翌1925年10月パリに開催せられたる萬國郵便電信聯合の會議はこの國際聯盟總會の決議に從ひ、同聯合規約第七條にエスペラントを加へ、本改正規約は1926年11月1日より實施せられたかくてエスペラントは萬國郵便聯合に加盟してゐる殆ど全世界の國に於て一勿論日本に於ても一公認されるに至つた。これが緣となつて、後廻電報(通常電報や新聞電報を傳送した後に送るもので、料金は通常電報の半額、この電報はその取扱をする國としない國とがあり、その電文は發信國又は著信國の國語、又はこれ等の國の主管廳が使用を許した國語及びフランス語の内の一つを用ひなければならぬ)の指定用語にもエスペラントを加へて居る國がある。

例へば、スペインは後廻電報指定國語としてスペイン語、フランス語、及びエスペラントのみを許し、ダンチツヒ自由市はドイツ、フランス、イギリスの三ケ國語とエスペラント丈けを指定し、ハイチ共和國はドイツ、フランス、スペイン、オランダ、イタリー、ポルトガルの七ケ國にラテン語とエスペラントを認可し、同國はまた新聞電報指定國語として以上の九種の言語を許してゐる。

因に日本は日本語、イギリス語、フランス語の三つを指定して居り、日本以外の處で日本語を指定語中に入れてゐるのはフイリツピン群島のみである。卽ち同群島ではラテン語フイリツピン語其他七ケ國語と共に日本語を加へてゐる。

質 疑 應 答

小 坂 狷 二

★A.K. の會合で oni をli 又は ili で受けてよい悪いと云ふ議論が出ました。審判を願ひます（東京 G. H. 氏）

【答】 Li や ili で受けた Zamenhof 及 bonaj esp-istoj の用例はない樣です。いけないと云ふ文法法則はない（勿論受けてよいともない）が oni の意義性質上受ける場合が普通起り得ないためです。Onin, onia は文法上不可と云ふ法則はないが普通用ひる場合がないのも同樣（リングヴアイ・レスポンドイ p. 46 參照）

Kiam oni estas riĉa (aŭ riĉaj), oni havas multajn amikojn (Fund. Krestomatio, p. 4). 金が多ければ友が寄る。

Tubeto, en kiu oni metas cigaron, kiam oni ĝin fumas, estas cigaringo (F. K., 17)

Oni povus pensi, ke oni nenion portas sur la korpo (F. K., 23). 何も着てゐない樣な氣がする。

Oni povus pli diri, ke oni sin trovas alte supre en la aero, ol ke oni estas sur la fundo de la maro. (F. K., 36). 海底に居ると云ふよりも空中高く居ると云つた氣持。

Ju pli delikata oni estas, des pli oni povas elteni (Fabeloj, II, 86). ほつそりしてゐる程我慢强い。

Oni anoncis, ke oni donos mil luidorojn al tiu, kiu liveros vivan la grandan rabiston. (Rabistoj, 144). 大盜賊を生どつたものには千ルイドルを與へると告示された。

Oni ja alkondukis la pretigadon de venenoj al la rango de bonorda scienco, kaj per eksperimentoj oni devigis la naturon, ke ĝi montru siajn limojn, tiamaniere, ke oni nun pri kalkulas la batojn de la koro multajn jarojn antaŭe kaj oni diras al la pulso: ĝis tie kaj ne plu! Ĉu oni ne devus ankaŭ tie ĉi provi siajn flugilojn? (Rabistoj, 37). 世は毒薬調合を整然たる科學の列に伍せしめ，實驗を以て自然をしてその奧底をも露はさしめ，以て今や數年以前に心臟の鼓動をも豫算して脈動に向つて『それ迄ぢや止まれと』云ふ樣な事になつたのだ。此の場合に於てなほ吾人が今ほしいまゝに翼をのして悪い筈があろうか。

Kiam oni juĝas pri homoj, oni devas ja konsideri liajn kutimojn (Marta, 171). 人を律するに當つてはその習性を考慮せよ。

Ofte oni vaste ĉirkaŭe havas la famon de pli granda malsaĝulo, ol oni mem scias (Rabeno,31). 自分が想つてゐる以上に大馬鹿者と云ふ評判が遠近に立つてゐることが多い。

Se oni faras plendojn, se oni postulas reorganizon, anstataŭigon aŭ eĉ forigon de tiuj institucioj, — tiam al kiu oni devas plendi (Orig. Verkaro, 405). 苦情が出たり此等の團體の改造，變換又は廢止を求めんとする場合には何人に尻を持ち込むべきか。

勿論驅け出しのエスペランチストの用例には li や ili で受けた用例があるかも知れぬ。又語の勉强もろくにしないで差支へないと云ふ理屈をこれる人があるかも知なれいがそれは吾人が範とするに足らない。Senbaza な屁理屈はやめて先人の用法習慣によつて生じた意義によつて語法を定めればならない。

Oni は『ni, li, ŝi, ili などと或る特定の人を特示する必要のない時，特示するに及ばぬと思ふ時，假設主語として用ひる人稱代名詞（第三人稱）』である。

Mi sonorigis kaj oni malfermis al mi la pordon. 呼鈴をならしたら戸を開けてくれた勿論下女か書生かゞ開けてくれたのであろうが別にそれを特示する必要もない，然し主語は必要であるから代理假設主語として oni を立てゝすませたもの。

En la vintro oni hejtas fornon. 冬になると煖爐を焚く。

これも誰が焚くと特示する必要がない場合に用ひた假設主語。此の場合 ni を用ひてもよいが時に oni と ni とは氣持がかわる。

Ni nutras nin ĉefe per rizo (tiel diras ni, japanoj). 主に米を食つて生きてゐる（とは日本人が云ふ主觀的の言葉）

En Japanujo oni sin nutras ĉefe per rizo (tiel diras eksterlandanoj). 日本では主に米を食つて生きてゐる（は客觀的の話に聞こえる）。

En la vintro の例でも ni hejtas とすると當國は冬寒いので暖爐を焚きますと云ふ意に聞こえる。

【注意】英語と云ふ語は受身の形を好む。Esp. では多くそんな場合主語を oni にして

發動形が多く用ひられる。英語で It is said と云ふ處を Esp. では Oni diras と云ふ。

Oni diras, ke la vero ĉiam venkas. 眞は常に勝つと云はれてゐる。

此の如く oni は假の主語として作られた語であるから自然と主語以外の場合, 卽ち onin, onia を用ひていけないと云ふ文法々則はないが普通用ひる場合が起つて來得ない。只困る事には學習書（と云ふものは勿論長たらしく書けないが）に『譯』として『人々,世人』などと書いてあるためそれが日本人を大にあやまらす原因となる。oni＝『世人』と思つて濫用する。『彼は世人をだましてゐる』を Li trompas onin と云つていゝと思ふ。oni はそんな用法をされるために生まれてゐるのではない。此の場合の『世人』は『公衆』の意で oni の出る幕ではない。卽ち

Li trompas la publikon.

『彼の著作は人を感動さす』の人も同樣:

Lia verko tuŝas ĉiujn.

乃至は nin, homojn, legantojn を用ひべきである。『人の噂をすぐ信じる』は單に

Li facile kredas famojn.

で oniajn famojn と云ふ必要はない。然らば『人は嘘をついてばかり居ると誰もその言を信じなくなる』は Kiam oni mensogadas, neniu plu kredas oniajn vortojn 又は liajn (iliajn) vortojn としてはいけないだろうか。これもこう云ふ具體的の場合に假設主語たる oni を用ひるからいけないのでこう云ふ時にはもつと具體的な關係の代名詞 ni, vi, 又は homoj などを用ひればならぬ。

Kiam ni mensogadas, neniu plu kredas niajn vortojn (aŭ oni plu ne kredas niajn vortojn).

Zamenhof もこう云ふ場合には常に oni をさけて用ひてゐない。例:

Se **ni** bezonas uzi prepozicion kaj la senco ne montras **al ni**, kian prepozicion uzi, tiam ni povas uzi la komunan prepozicion „je".

〔比較〕 Por la signado de numeraloj ordaj **oni** aldonas la finiĝon de la adjektivo (F. K., 254).

En la nomo de Allah, pardonema kaj bonkora, kiu donis **al ni** la kanon, … (F.K.,30)

Ne karno kaj sango, sed la koro faros **nin** patroj kaj filoj (Rabistoj, 10). 人が父たり子たるのは肉と血との爲めではなく心によつて作られるのだ。

Mi ofte aŭdis paroli pri vi (Rabeno, 31).

君の噂は度々聞いた＝Mi ofte aŭdis, ke oni parolas pri vi.

〔比較〕 Mi ofte aŭdis ilin paroli (＝ke ili parolas) pri vi. あの人たちが君の噂をしてゐるのを聞いた (aŭdis, ke oni parolas の假設主語 oni 動詞が不定法として疊まれる場合前例の如く自然消散するのは當然; ke ili … は ilin として殘る)。

Tiel de Volapük **ni** atendas antaŭ ĉio, ke ĝi donu **al ni** ian eblon kompreniĝi kun ĉiu bone edukita homo (Orig. Verkaro, 266).

〔注意〕 此の ni も homoj, ĉiuj などの意である。なほ次の例 (Rabistoj, 15) を見よ。

La hela fajro de Prometeo elbrulis, anstataŭ ĝi oni prenas nun la flamon de likopodio,—teatra fajro, kiu ne ekbruligas eĉ pipon da tabako. Jen ili ungetas, kiel ratoj sur la bastonego de Herkuleso, kaj forstudas la tutan cerbon el sia kranio pri tio, … プロミテオ（希臘神話で天の火を盗んだ神人）の炳乎たる火は燃えつくして人はひかげ桂のチョロチョロ火を使ふ, タバコ一つつけられぬ芝居の火だ。此奴等はヘルクレソ（怪力の神人）の杖の上の鼠のように小爪をおッ立てこれの研究に腦味噌をスッカラカンにして了ふ。

玆に oni prenas は假設主語で誰と云ふ事はない。Jen ili は oni を受けてゐるのではなくて小人原 (hometoj, 後述) を aludi して指したものである。最後に oni の普通の用例を擧げる。

Ŝi eksentis, ke oni tenas ŝin je la brako (Marta, 181) 腕を支へた者がある（誰か,尤も人だか犬だか物だかは知らぬが; iu を用ひてもよい處）氣がした。

Oni devas ŝin kapti, diris komercisto al la policisto (Marta, 233). (主語は別に誰でもよい場合, 眞の假設主;)

Oni aŭdas la voĉon de Derĵimoda (Rev.68) デルジモダの聲がする（同上）

Ĉu oni povus kredi? (Hamleto, 37) 信じられようぞ。

Oni manĝas tie ĉi tre bone (Batalo de V., 75). 此の家は中々うまく食はせる。

Oni alportas la tagmanĝon (Revizoro, 26) 御飯が來たぞ（ボーイが持つて來るのだろうがそれを明言する必要のない場合の代理假設主語).

Nun nenio helpas, oni devas nur kuraĝe resti ĉe sia opinio (F., 24) もうこうなつては仕方がない, くそ度胸を通す外はない

(mi でもよいが客觀的に云ふための代理假設主語)

〔注意〕Oni は假設『主語』であるから再歸代名詞 si を伴ふ必要の起るべきは勿論(三人稱たることも勿論)。

Oni ne forgesas facile sian unuan amon. 初戀は忘れられぬものである。

〔結論〕Z博士其他一般の用例にならひ oni は li, ili で受けず又 onia, onin を用ふことを避けよ。

★動詞 esti の意義用例, 類語,合成語等, 同語に關する全體の事を巨細に說明願ひたし(西宮市 M. I. 氏)

【答】 意義 (1) 存在の意『在る』(生物なら『居る』), (2) 不完動詞(補語を附けて說明語となる)『(何で)ある』

(1) 存在の意としては甚だ普般的の意(ぼんやりした廣義)であるので存在を明示し或はその存在の有樣を示す爲めには esti の代りに: ekzisti (實在す), sin trovi=troviĝi (見出さるゝ), stari (橫になつたりしてゐないで堅に立つてゐる), kuŝi (ころがつてゐる), sidi (のつかつてゐる) 等が用ひられる。(模範エス獨習 p. 196參照)。『在る(無生物), 居る(生物)』の意の用例:

La libro estas sur la tablo kaj la krajono kuŝas sur la fenestro. 本は机の上にありますそして鉛筆は窓の上にある(ころがつてゐる)。

Jen estas pomo. ほれこゝに林檎がある。

En la salono estis (=sidis, sin trovis) neniu krom li kaj lia fianĉino. 室內には彼と彼のいゝなづけの外には誰も居なかつた。

Ĉu vi iam estis en Chicago? シカゴに居た(行つた esti=iri tien kaj esti tie) ことがあるか。

Unu fojon mi decidis iri tien, mi devas tie esti (Fund.Krest. 24) 一度行くことにきめた以上はどうしてもそこへ行くのぢや。

Esti en Romo kaj ne vidi Papon (Prov.) ロオマに行つて法王を見ず(寶の山に入りて手を空しくして歸る, 日光に行つて結構を見ず)。

Li estas inter martelo kaj amboso. 彼は鐵槌と鐵砧との間に在る(俎上の魚だ)。

Li estas (=sin trovas) en tre bona humoro. たいそうな御機嫌だ。

Li estas nun en sia elemento. 今得意な仕事をしてゐる。

Kio estas al li? どうしたのか(何か變つた事でもあるのか; Kio okazis 又は fariĝis al vi? でもよし, 或事が okazi, fariĝi すれば今 esti してゐるわけ)。

En la granda urbo, kie ekzistas (=estas) multe da homoj, estis (=vivis) du malriĉaj infanoj. 大きな町に, そこには澤山家があり人が住んで居るのですが, そこに二人の貧しい子供が居りました。

Ĉu esti aŭ ne esti, — tiel staras nun la demando (Hamleto) 此の世にながらへて居ろうか (esti=vivi) 存らへまいかそこが疑問ぢや(生きて居ようか死なうか)。

En la maro estas (=ekzistas) movado kaj bruado. 海中には遊動もあれば響音もある。

Ŝi sciis, de kie la reĝido estas (=venis) kaj kie sin trovas lia regno. 彼女は王子が何處の人であるか彼のお國はどこにあるか知つてゐた。

Oni povus pli diri, ke oni sin trovas alte supre en la aero, ol ke oni estas (=sin trovas) sur la fundo de la maro. 海底に居ると云ふよりも空中高く居ると云ひたい(感じだ)。

(2) 第二義不完動詞『(で) 有る』。

Li estas muta. 啞です

Li restas muta. いつまでも押默つてゐる。

Li staras muta. だまり込んで立つてゐる。

に於て estas, restas, staras は彼の所在さを示す,卽ち esti が不完動詞と云ふ條結局文法說明上の便宜の命名分類で不完動詞の『で有る』は第一義の『在る』の一用法に過ぎぬことがわかる。然し一度 esti の不完動詞用法を定義すれば Li restas estante (=esti) muta; li staras estante muta と說明することが出來て便利である。〔注意〕(ア) 他の國語では此の用法を『助動詞』と考へるが文法形式上に於て本動詞, 助動詞の區別のないエスペラントでは助動詞と考へる必要はない。Resti, ŝajni, aspekti, fariĝi, aperi 等も同樣に不完動詞として用ひられ一般的な esti の代りに夫々特有の意味をそへる(模範エス獨習 p.205參照)。La patro estas bona (homo) 父は親切な人です。Li restis fidela ĝis la morto 最後まで忠實であつた。(イ) 動詞不定法, 句を主語にする場合, 無主格の場合もある故注意: Estis terure malvarme; tio estis la lasta vespero en la jaro. 恐しく寒かつた(無主格; 此の場合の補足語は形容詞でなく副詞形) それは一年の最後の晩でした。 Estas malfacile koni sin mem. 己を知る(不定法主語; 此の場合も補足語は副詞)は難し。Estas dubinde, ĉu li

venos. 彼が來るかどうかは(句の主語；補足語は副詞)疑はしい。(ウ)補足語が廣い意味で句であつたり又は省略されたりしてゐることもある故注意。Li estas de meza kresko. 彼は中脊です(homo de meza kresko, mezkreska)
(エ) 分詞形容詞は矢張り形容詞であるから所謂『混成時』は動詞の變化形式ではなくて普通の esti+形容詞(補足語), 卽ち此の場合にも esti を助動詞と考へず, 普通の動詞(不完)と考へる方がよい(エス捷徑 p. 45；模範エス獨習 p. 177 參照)。此の點は他國語で have, be, haben, sein 等が無意義(ではなかろうが歷史的盲目)に助動詞として用ひられてゐるのとは大に趣を異にしてゐる。但し他國語文法にとらはれた人に對して說明の便宜として助動詞と見做すのは方便として結構である。Ni estas ĝojaj ; ni estas ĝojigitaj に於て ĝoja も ĝojigita と補足語たるに變りはなく, Ili estas konsternitaj ; ili restis konsternitaj に於ても estas も restis も補足語を伴つてゐる動詞たるに變りはない。

Jes, ĉi tio estas instrua! うむ, これは爲になる。

La vojaĝo tute ne estas plezuro! 旅行なんてものは快樂であるものか。

Londono longe dormis, sed kiam ĝi (Londono) vekiĝos, tio (=ĝia vekiĝo) estos kiel vekiĝo de leono. ロンドンは永らく眠をむさぼつて居たが一度めざめんかそれは獅子のめざめの如くであろう。

Estis malvarme en la mansardo. 屋根裏の部屋は寒くあつた。

La malvarmo estis tiel forta, ke ŝi povis vidi sian propran spiron. 寒さがひどくていきが凍るほど。

Sed Kay kaj Gerda iris mano en mano, kaj tiam estis belega printempa vetero kun floroj kaj verdaĵoj. カイとゲルダとは手を携へて進んで行つた, 時しも花咲き青葉茂る春日和であつた。

Se ĝi estas tiel (=Se estas tiel), mi pardonas al vi. そう云ふ事なら許してやる。

Estas (=Ŝajnas al mi, kvazaŭ mi) sonĝus. まるで夢の樣です。

Estis (=Okazis) kun li tiel same, kiel kun la ministro. 彼の場合も大臣の場合と同じであつた(La afero iris kun li tiel same, …)

Kiel estas al vi? = Kiel vi fartas? 具合はどうだい(機嫌はいゝか)。

Ĝi estas por vi al sano! (=Ĝi estas trinko por vi al sano) = Mi trinkas pro via sano! 御健康を祝して一杯。

Pli bone estos, se tion faros Luka Lukiĉ. ルカルキチがした方がよかろう。

La patro estas tajloro. 父は裁縫師です。

Kiu ne estas kaporalo, ne estos (=fariĝos) generalo (Proverbo). 伍長にならなければ將軍にはなれぬ(物には順序がある)

Estu sinjoro de via vorto. 約束を守れ, 言葉をたがへるな。

Por tio li estas filozofo. そんな事には悟を開いてゐる。

Li, estante ankoraŭ knabo, tiel trenadis sin post la knabinoj. まだ子供の頃(であつて)娘の尻を追ひまわしてゐた。

Oni devas esti ĉiam preta. 人は覺悟が必要(いつでもすぐ事がやれるように備へてゐればならぬ)。

Ŝi estis jam preta ekplori. 今にも泣き出しそうであつた。

Li estis preta fari eĉ mortigon. 人殺し位仕兼ぬ奴だ。

Por la hodiaŭa tago mi ricevis duoblan pagon, tio estas, (mi ricevis) dek frankojn. 今日は私は二倍の拂ひをして貰つた, 卽ち(tio estas) 十フラン貰つた。

Mi proponas al vi kvar nomojn ; estas: S-ro A, S-ro B, S-ro C kaj S-ro D. 四名の方を指名いたします, 卽ち：甲氏, 乙氏, 丙氏, 丁氏であります。

Estas vero, ke multaj el ni posedas nian lingvon ankoraŭ tre malbone kaj malfacile balbutas, anstataŭ paroli flue. 吾々の中にまだ吾々の語をまだよく體得して居らず流暢に話せるどころか八苦して口ごもつて居る者が多くあると云ふ事は事實であります。

(3) 合成語の主なもの

ĉeesti 出席する；ĉeestanto 出席者
alesti 臨席する；alesto 臨席
apudesti 居合はす
foresti 居らぬ, 留守である
malesti=manki 無い
kunesti 同席す, 一所に居る
estant(ec)o 現在, estint(ec)o 過去
estont(ec)o 將來, 未來
estaĵo 存在物 Ŝi estas bela estaĵo. 彼女は美しい存在だ。
estigi=kaŭzi esti 在らしむ, 造る
estiĝi 自然とそうであるようなことになる。

新刊紹介

★**UNU BILETO**, de Rampo Edogaŭa, trad. de Joŝiŝi Ŝimomura; Esperanto-Kenkju-Ŝa, Tokio; 1930; 11.5×16 cm., p. 41; prezo 30 sen.

江戸川亂歩の探偵小說、其譯筆の日本人ばなれのした巧妙さはさすがは新進エスペランチストの花形たる下村芳司氏のものさ感嘆させられる。以てエス譯の好模範さ推賞するに足る。たゞ校正の疎漏で誤植 (dubindoĵon, ceatan 等), 脫落, 重複 (p. 12 : poste tra .....) など印刷上の缺點が甚だ多く目につくのは惜しい。本書前半中の云ひ表はしで如何かさ思はるゝものを例擧すれば. al mia miro (anglisme; Zamenhof: je mia miro; p. 10), la afero estas solvita (finita? p. 11); la morto estis per fervojo (ĉu fervojo mortigas? p. 11), kvazaŭ mendite (?—kvazaŭ dezirite? p. 15), li klarigas senbride (? p. 18), troan detalon (pli bone en multenombro, p. 18), malplenigi per unu ektrinko (per unu tiro, p. 22). 〔小坂〕

★**INFANMURDO**, de Jûzô Jamamoto, trad. de Joŝiŝi Ŝimomura; Esperanto-Kenkju-Ŝa, Tokio, 1930; 11.5×16 cm., p. 47; pr. 30 sen.

山本有三氏の社會劇、譯は同じく下村氏で手に入つたもの。作文練習の様な譯が發表せられる今日の日本エスペラント界でこの位譯しこなせる人は未だ十指を屈するに足らぬさ思ふ。文體も internacia stilo を得て居る。更に研究の歩を進められれば氏の將來は刮目して待つべきものがある。二三の氣付いた箇所は kolbando (kredeble preseraro anstataŭ kolrubando aŭ kolumo, p. 11), kuliino (ĉu en Japanujo troviĝas kulio? p. 11), de observisto (de la observisto, p. 19), Sed ni malsatas, ni soifas kaj ni ne povas ilin venki, (pli bone: Sed nin suferigas (aŭ turmentas) malsato kaj soifo. kaj ni ne povas ilin venki, p. 19), kia malgaja (kiel malgaja), ĉe la fino de pripenso (? —post pripenso? p. 31) 〔小坂〕

★**FLORETOJ**, porinfanaj rakontoj trad. de "Vendreda Klubo" eld. J. B. Wolters' Uitgevers-Maatschapij, Groningen, Den Haag, Nederlando; 1931; 14×19 cm., p. 64; pr. f 0.70

小供の爲めの面白いやさしいお話八篇を輯む。活字も大きく且つきれいな彩色繪も澤山入つて居り子供にもつてこいの讀本である。

Tre bela kaj bona libro, kiun certe ŝatos ĉiu infano kaj kun fervoro ĝin tralegos. Nur troviĝas kelkaj evitindaj, ekzemple: anstataŭ nekutimaj interjekcioj "O, (p. 2), Oĥ (p. 3), Aĥ (p. 11)" pli bone uzu la fundamentan "Ho" aŭ "Ha", se la libro volas esti "internacia legaĵo" por tutmondaj infanoj; nesthundeto, (p. 7 kredeble nederlanda idiotisma esprimo; sufiĉus "malgranda hundeto"); malŝanco (p. 13, pli bone "malbonŝanco"); ĉiujn tagojn (p. 32, pli bone "ĉiun tagon": ne jam (p. 33, Zamenhofe "ankoraŭ ne"), Nun ili estas forpelataj (p. 36, pli bone "forpelitaj"), maltaŭgulo (p. 39, pli bone "sentaŭgulo"), k.c. Preseraroj: kostega (p. 17, anstataŭ "kortego"), Cu (p. 23, anstataŭ "Ĉu") [K. Ossaka]

★**KARTOJ ILUSTRITAJ de JAPANA ARTO**, No. 3, (du kartoj), elektitaj de Esp.-Grupo de Tokia Belarta Lernejo, Tokio, 1930.

Unu karto surhavas pentraĵon de Kijonaga Torii (1752—1815), prezentantan Danĵuroo, faman aktoron, en la rolo de "Janone-Goroo"; la iom groteska figuro certe interesos eksterlandanojn, se ili ankoraŭ ne konas pri "Ukijo-E" skolo kaj "Kabuki" teatraĵo. La alia karto montras ses diversajn antikvajn maskojn, skulptitajn el ligno kaj uzatajn en la prezentado de "Noo" teatraĵoj; ĉiu el la ses havas sian karakterizecon; vira, virina, komika, minaca, ridetanta, demona, ... unuvorte ĉiu estas malofta belartaĵo.

★**GIUSEPPE PEANO**, aldono al "Schola et Vita", orgrno de Academia pro Interlingua", Milano, Italujo, 1928; 14×22 cm., p. 96.

Kolekto de skribaĵoj en la honoro de prof. G. Peano okaze de la 70-jara datreveno de lia naskiĝo, redaktita de interlinguistoj, kolegoj, disĉiploj kaj amikoj. Oni povus koni per la verko la personecon kaj laborojn de la profesoro, kiu malŝparadas sian tempon "senfleksiĝo" super sia latino "interlinguo", kiu tute ignoras la ne-eŭropajn popolojn, kiuj neniam en sia vivo (kaj ankaŭ neniam en la vivoj de siaj prapatroj!) studos latinan lingvon. Domaĝe, ke la altaĝa profesoro ankoraŭ ne konvinkiĝas pri sia granda eraro! [K. Ossaka]

★エスペラントの鍵 ESPERANTO-ŜLOSILO (JAPANA), de Japana Esperanto-Instituto, Uŝigome, Tokio, 1930; 7.5×11 cm, p. 36; prez. 外國 2 pencoj, 日本五錢（郵税 2錢）。

Internacia Centra Komitato の依囑により發行。Formato の大ささ體裁は I. C. K. の normo 通りであるが文法及び語彙は語系の異る日本人に對するものとして他國のそれとは全く趣向を變へた。寫眞版で縮寫したものであるから袖珍本乍ら一頁の內容は四六二倍版の本に當り、字劃明瞭である。表紙にエス運動の現狀を記述し、次に五頁に發音、文法、造語法の全斑と文例とを載せ、其餘の 25 頁はエス和字典で一頁三段組132語を收めてゐるから三千六百の語を內容してゐる故 Esp. としては立派な字典。しかも定價五錢であるから普及用にも學習用にももつてこいの册子。

La formato estas laŭ la nova normo de I. C. K. ŝlosiloj, sed pro la fakto, ke la japanaj lingvo kaj vortaro estas fundamente diferenca (ĉar la japanoj absolute ne povas profiti la tiel nomatan internaciecon de Esp. vortoj), la enhavo estas tute nesimila al alilingvaj ŝlosiloj, kaj entenas 3600 vortojn. Certe tre efika propagandilo por fremdlandanoj.

★歐羅巴親類めぐり、林好美氏著、日本エスペラント學會發行、1930; 13×19 cm., p. 334; p.. 布裝 95錢、並製 85錢、郵税 8錢。

わざわざエス萬國大會へ出席の爲め洋行した日本人は林氏をおいて外にあるまい。本書はその洋行日記で莫斯科、伯林、ドレスデン、アントワープ其他の都市や田舍で至る處エスペラント同志の歡待を受ける。成程歐羅巴親類めぐりをしにでも行つてきた樣なものだ。アントワープの大會後更に聘せられて中部英國に宣傳旅行を行つた。こう云ふ旅行は成る程エスペラントでなければ出來ぬことであろう。行文輕妙、humorplena で一讀卷をおほふことが出來ぬ。又エス語の實用性を疑ふ人に對する好箇の propagandilo である。

★エスペランチストの思出、アーダ著、白木欽松氏譯、名古屋市中區新榮町江崎正文堂發行 12.5×18.5 cm., p. 156; prez. 50錢。

西歐文化の圏外の遙かに隔つたバルカンの一隅に生をうけ 12歲にして始めてエスペラントの名を知り中學時代からその學習に熱中し世人の嘲笑と闘つて普及に惡戰をつゞけてきた Atanas D. Atanasov 氏の血と淚と汗で書かれたエスペランチスト半世の歷史で吾人普及者必讀の書である。譯文また正確流暢。

前號重要正誤

頁	欄	行	誤	正
66	左	—17	午飼	牛飼
	右	—16	la kapon de	la kornon de
67	右	8	そ奴に	そ奴は
68	左	4	sub ŝin	sub sin
	左	7	h jmen	hejmen
69	左	3	kaŭre stato	kaŭra stato
	左	4	kauriĝi	kaŭriĝi
	右	9	ekster が	eksteren が
72	左	—22	kelko, multe	kelko, multo
	左	—15	kelke, multo	kelke, multe
73	左	15	skrib tajo	skribitaĵo
74	左	—16	neinvite	neinvitite
78	註	4	aver'vetur'-	aer'vetur'ado
79		17	meterologian	meteorologian
	註	14	regino	regiono
	註	20	are'vetur'ilo	aer'vetur'ilo
81	右	20	reprezentanoj	reprezentantoj
82	右	3	helimpresigan	
83	左	—10		helimpre an
84		—16	movadi en	moviĝadi en
		— 2	sed ĉiuj	sed ne ĉiuj
85		23	pli alta	pli altekreska
85		5	tutron	sutron
85		—14	se	（とろ）
87		—13	bufaloj	bubaloj
88		— 8	tro bene	tro bone

【100 頁より續く】

Hundo kuris al la rivero, kie naĝis la knaboj = Hundo kuris al la rivero, en kiu naĝis la knaboj.

他の相關詞の例をとれば

Mi rompis mian kruron *en la tempo*, kiam mi estis ankoraŭ juna.

19. **kovr'it'a per** per は kovri する材料（道具）をさしたもので勿論 tablotuko を以て人がその tablo を kovri したからである。しかし又 tablotuko が tablo を kovri してゐるとみても一向差支へないから kovrita de としてもよい。F.S.-G. 譯では kovrita de bril-blanka tuko と de をつかつてゐる。

20. **blind'ig'e** 眼を盲にする程の卽ちまばゆい程の。

21. **tabl'o'tuko** 食卓の蔽布。

22. **plej bon'gust'e** 非常に美味しく。

23. **rost'it'a** 灸つた。

24. **farĉi** 刻肉（ﾋｷﾆｸ）の樣なものをつめる事こゝでは pruno や pomo をきざんだものをつめたもの。

SAT大會その他

山 本 佐 三

1930, Aŭg. 3日から 5日間、SAT の kongreso が Londono で開かれた。 同じ時にすぐ近くの Oxfordo では U.E.A. の大會が開かれてゐて、一寸對抗さ云ふ形、兩方の membro である私は半々づゝ出席することにした。Oxfordo 方へは日本人が八名も集つたが Londonoへは私一人だつたので主としてSAT大會のことについて書いてみる。

七月オランダの Arnhem で二週間の Ĉe Kurso が終ると私一人はブル臭い karavano から離れて den Hago から Londono に渡つた。大會が近いので船はさながら Esperantujo を現出して、他の乘客連は呆氣にとられてゐる形。幾十年の後にかは世界中の船さいふ船の上の salono ではみなこんなに異國の兄弟たちが Esperanto を唯一の社交語として睦み賑ふ時代が來るであらうと美しい夢を描きつゝ一睡すると 1日の夜はあけて間もなく上陸。

Londono は Liverpool 驛に下車すると、SAT と赤地に白く抜いた腕章をつけた K-do がやつて來て、いきなり Saluton と手を出す。專賣局に出てゐる Hall 君とか。日本の片田舍から飛して來て、世界の大都のまん中で呆氣にとられてゐる中に、やゝつこしい地下鐵で引つぱり廻されて、着いたのが High Holborn の大會の Akceptejo. 四階の屋根裏なやうな感じのする狹い部屋にお粗末なテーブルを圍んで 7, 8名の若い男女が聲高に何か話しあつてゐる。 いかにも Laborista Esperanto-Klubo らしい。

Manchester からの K-do Dunn 夫妻の案內で早速ロンドン見物。 と云つても Natural History Museum と Hyde Park を散歩しただけで日は暮れた。夫妻ともに英國人らしい溫雅な好紳士だが Komunist-partio に屬するだけにイギリス勞働黨の無能と、勞働階級の意氣地なさを口を極めて罵り MacDonald なんかは皇帝の手に接吻して喜んでいやがるとこきおろして毒舌なかなか銳い。

8月 3日、おひる前、會場たる Red Lion Square の Konway Hall に行つてみると、各國の k-doj が續々つめかけて威勢のいゝ挨拶をやつてゐる。服裝はまちまちで大抵はネクタイなしの粗服、女も踵の高い靴をはいたのはあまり見當らない、中にはパンツ一つで運動靴はいて、大陸から徒步で來たと云ふ物凄い一行もある。いつの大會でも Senpaga の gastejo が準備されてゐるのに Londono の Satano は何してゐたんだと來る早々喧嘩腰だ。

申込みは 500名餘りあつたそうだが、政府で旅券を出さなかつたために、大會の花形たる Sovetio からの k-do が來ないので、例年より淋しいそうだ。國別にすれば、お膝元を除けばドイツが斷然優勢で次がオランダ、その員數が Laborista movado の活潑さを示す Barometro たるのもおもしろい。

14.-30a Demonstracia Marŝado を開始。Internacio や fratoj manon! を高らかに歌ひつゝ練り出したが堂々たる街路に三百幾十名かの行列はあまり貧弱で僅かに行人のふりむく位のものだ。Trafalgar Square で記念の撮影をする。 警官が親切に世話をしてくれる。傍のドイツの k-do がドイツでは policisto と laboristo とは malamiko だと云へば、イギリスの k-do がこゝでは御覽の如く nia amiko だと云つて笑つてゐる。次いで Hyde Park に行進、旗を積んで來た車を急製の tribuno にして各國代表が propaganda parol do をやる眞先きが Sennaciulo の Lerchner君、鬪志滿々牡牛と云ふ感じがする男。各國の失業者の續出と勞働階級の生活不安を述べて、その原因たる kapitalismo の打破と proletaro の sennacie unuiĝu! を絕叫して降壇。相ついでイギリス、フランス、オランダ、ベルギー、スペイン、スエーデン等の連中がやる。一々英語に通譯される、時々群衆の中から野次がとぶ隣國の胡愈之君も支那における各國の帝國主義侵略を痛烈に攻擊する。私も促されて登壇。En la nomo de tuta japana proletaro, de tie ĉi mi kore salutas …… と最初は調子よく出たが柄にないことをしやべり出したので時々行き詰つて相手の應酬をうけると云ふ愛興ある醜態を演ずる始末。この日は日曜でしかも珍らしい好晴であつたので、人出は多かつたが幾十組かの野外演說の中の一つだから大して氣勢は上らない。

夜は大會場廣間で salut-paroladoj がある。各種の勞働團體の挨拶や祝辭朗讀など型の如く、最後に餘興として當地 Satano 演出の Dramo "Batalo daŭras"。母親や妹の懇願を斥けて敢然として運動に參加し入獄すると云

ふ筋。出來榮えは中位。Programo は略するが U.E.A. 大會の amuza に對して S.A.T. のそれは sincera で vigla である。Laborkunsido に出席してみる。白髮小柄でうすはげた茶コールテン服の K-do Lanty と次で K-do Lerchner が前年度の事業及び會計報告をやる、直ちに mensogita! と叫んで駁論が出る。兼て用意して來たと見えて Drezen 以下連名の決議文を配布する。熱狂、激論、時々罵撃さすがになぐり合ひはしないがエス語の喧嘩だ。

Komunisto の連中の Sociala Demokrato 一派の排撃戰だ。前者は自派だけで占有せんとするし、後者は S.A.T. を proletaro のあらゆる運動のために開放しやうとする。早晩分裂は免れまい、が何にしても活氣がある。しかも出席者の 8 割は筋肉勞働者（他は新聞記者や同情者で所謂智識階級）で、彼等の殆んど全部は自國語以外は Esperanto より知らない。しかもそのエス語で二十餘ケ國の人たちが喧嘩までするんだからエス語を活用してゐる點は注目に値する。空想的人道主義者の多い U.E.A. に熱がないのに反して SAT が燎原の火の如く發展して行くのは思想の是非は別としてその目的や運動がハツキリしてゐるからだらう。

Londono では Hutching 夫人の家に泊つてゐた。合宿の客は僕をまぜて 8人。K-do Keil, München 郊外 Kirchsecon 村の鐵道工場の職工。K-do Richter, Kessel の時計修繕工、エス語を學習して半年外國の地を踏んだのも外國人と話すのも始めてだと云ふ。會話がよく通ずるものだから手を叩いて喜びながらキヤツキヤツと騷いでゐる。戰爭中補虜になつてフランスで苦役に服した時の思ひ出話が一番おもしろい。

K-do Graller, Aŭstrujo の青年、税金が高くて馬鹿々々しいからとて、年中國外に放浪してゐる。職業は tajloro. 毎年 SAT の大會に出席するのが樂しみだと云つて、これから各國を徒歩旅行して來年の夏 Moskvoの大會に出席するんだとか。K-do Jirka, Ĉeko の勞働者餘りしやべらない。K-do Stertrenbach Essen の製鐵所の職工。Ruĝa urbo を盛んに自慢する。K-do Berg, Solingen の青年、音樂が飯より好きだと云つてヴアイオリンかついで旅行してゐる。この男は少し怪しげな英語をしやべる。他の連中ときたら one two three を ten 迄覺えたと云つて大騷ぎをしてゐるんだから罪がない。わからないものだから angla lingvo estas malĝoja, malpurr ……だなんて悪口ばかり云つてゐる。それでゐて啞の一隊がロンドン見物に押し出して行くんだからふるつてゐる。夜は毎晩懇親的茶話會で茶目半分の談論風發。Lito が足りないから一つの床に二人寢る、鼻をつまむ、腹をける、中學生が修學旅行に宿へ泊つたときの光景である。ロンドンの市のまん中で民族も國籍も超越して、親しい友達として毎日ふざけてゐる。これこそ Esperanto のおかげでなくて何であらう。　—以下略—

噫嗚江上武夫君

三月十一日我等の敬愛する同志江上武夫君わ病かうじて此處に永劫の眠についた。

此の熱心な友江上武夫君の名わ或わ地方同志にわ未知であるかもしれない。六年前、私が浦和高校に在學當時私わ君を講習生として知る樣になつたのである。之わ勿論我がエス運動えの君の第一歩であり在校中の三年間わ全く我運動の爲に君わ身を獻じたのだつた。

卒業後君わ東京帝大に入られた、それと同時に我が運動の中心に於て君のより活氣ある活動わ開始され、且てわ日本エスペラント學會の評議員に擧げられたこともあつた。

やがて病魔の君を冒すことゝなり爲に君わあらゆる活動的奉仕からわ遠ざけられてしまつた。然し君わ床上にあつてもエス書を手からはなし得なかつた。

此處に輝ける星わ地に落ちた、然しそれわやがてより力强き光を持つ新しき星として再現するであらう。

君の靈よ安らかに眠れ。　福岡　堀内恭二

LONGIGU VIAN VIVON ĈE NI!

Unu sceno en Arĝenta Kunsido

Bon Humor

La elektrogramfono bruas. El la bruo de la moderna tekniko kantas voĉo ĉarme arĝenta. Helpe al la kanto saksfono direktas ĵazmelodion. Homoj taktas, junuloj per sia kapo kaj fraŭlinoj per sia piedo. Oni sidas ĉe tabloj en multaj grupetoj. Jen junularoj babilas kaj ridas, jen knabinoj pepas, kaj jen en anguloj sin okupas paroj en interflustrado. Kuleroj tintas kun tasoj, kaj glasoj kun glasoj. Vibras la aero. Ritmas la atmosfero. Ĉiuj sonoj kaj bruo en la salono ludas grandan simfonion.

En la fundo de la salono oni trovas unu grandan grupon. Tri tabloj kunigitaj faras ĝian teritorion okupante kvaronon de ĉambrego. Sur la tablo en florvazo floras ne tulipo nek dalio, sed flago kun Verda Stelo! Okazas nun nia mondfama Arĝenta Kunsido, kiu havas lokon ĉiam en la eleganta tetrinkejo en la centra strato nomata "Arĝenta Sido" de la metropolo de Japanujo.

S-ro Hetmano (tiel ni nomas nian prezidanton de A. K.) stariĝas.

"Karaj Testudoj! Tempo rapidis kaj jam forflugis semajno depost nia lasta kunsido. Kaj tute akurate hodiaŭ nin vizitas nia agrabla vespero. Kiel mi ofte akcentas, la moto de nia Arĝenta Kunsido estas 'Babilu, Ŝercu kaj Ridu!', kaj ĉi tion ni neniam forgesu. La vorto 'arĝento' signifas babiladon, ĉar vi bone memoras la antikvan proverbon, 'Elokvento estas arĝento kaj Silento estas oro.' Kaj vi sciu, ke la proverbo naskiĝis antaŭ jarmiloj, kiam arĝento valoris pli multe ol oro ...."

"Ĉu vere?", interrompas unu voĉo, "male mi pensas, ke iu silentema fripono antaŭ jarcento reformis la proverbon, kies originalo certe estis, "Elokvento estas arĝento kaj oratoro estas oro, ĉar *oratoro* estas duoble ora kaj cetere bone rimas, ĉu ne?"

"Jes, vi estas prava, s-ro Bon Kap," Hetmano emfazas, "nu, vi ĉiuj bone aŭdas. Do babilu kaj ŝercu! Rido multe sanigos vin."

Hetmano sidiĝas. Manfrapoj kaj samtempe eksplodas vigla babilado, kiu kovras la tutan rondon, jen inter najbaroj, jen trans la tablo. Tre ĉarma kelnerino staras apud ni. Tuj Hetmano ekaranĝas por personaj gustoj.

"Kunsidantoj! Kiuj volas preni kafon, kapon levu kaj kiuj trinkos teon, tion diru!" Li nombras trinkaĵojn kaj mendas al la belulino.

La babilado tondras. Opinioj, rakontoj, diskutoj, spiritaĵoj, ŝercoj, ĉiuj samtempe ŝvebas super la tablo kaj kirlas kunmiksite en la verda atmosfero. Malgraŭ tio ni ne konfuziĝas, ĉar ni agordas niajn orelojn al la dezirata temo. Ni pacaj batalantoj ofte okazigas skermadon per glavoj de vortoludo.

" Nu, s-ro Bon Kap ! ĉar vi havas bonan kapon, respondu al mia demando," ganton ĵetas Deman Dem. " Kian oron ni havas en nia Arĝenta Kunsido ? " La demandito rikanas, kaj respondas post momento. " Diversajn orojn, ekzemple verdkoloron, bonhumoron, kaj eĉ fervoron."

Ekestas ĝenerala interpafado per sagoj de ŝercdemandoj kaj enigmoj.

" Kial unu persono povas esti dekano ? "

" Jes, ĝuste same kiel unu persono estas docento."

" Kial sola besto estas sepio ? "

" Same kiel unu birdo estas milvo."

" Kial simpla hervo nomiĝas okzalo ? "

" Same kiel milio estas nomo de herbo."

" Jen estas enigmo. ' Unu kato havas tri vostojn.' Kial ? Kiuj estas bonkapaj, kuraĝu solvi. Vi povas pruvi ĝin tute logike." Ĉiuj cerbumas, tamen ne aperas solvanto. " Bone mi mem sciigas al vi la pruvon. ' Nu, unu kato havas unu voston, Neniu kato havas du vostojn.' ' Unu kato kaj neniu kato estas unu kato' Faru adicion kaj vi ricevos ' unu kato havas tri vostojn ! ' "

" Kial la litero ' a ' estas insulo ? Ĉar ' a ' estas en la mezo de *mar*."

" Kiam oni vidas, ne vidas, kaj kiam ne vidas, vidas. Kio estas tio ? "

" Ĝi estas la kurteno en teatro."

Post energia skermado ni fariĝas iom lacaj kaj senkonscie ni raviĝas en kunkantado.

Se de mi forŝtelos iu bravegul' sur voj'
Ekkiseton ĉu ni devas plori pro malĝoj'
  Koramanton ĉiu havas el la junular'
  Ho ! dolĉaj vortoj vokas min paŝantan tra herbar'
Se de mi forŝtelos iu ĉe la akva font'
Ekkiseton ĉu mi devas plori tuj pro hont'
Se de mi forŝtelos iu kiam en ĝarden'
Ekkiseton ĉu mi devas plori pro ĉagren'

La kanto refreŝigas nin kaj ni rekomencas babiladon.

" Karaj Arĝentanoj ! " parolon prenas s-ro Parolem, " Mi bone konas ke vi ĉiuj estas tre afablaj, kaj ni kredas, ke vi volonte aŭdas min. Mi volas unue disaŭdigi al vi mian lastan eltrovon. Post tro funda meditado mi rimarkis, ke ni nun vivas en la tempo de mallongigo ! Zepelino mallongigis la surfacon de nia terglobo. Fraŭlinoj mallongigas sian jupon. Kaj homoj igas sian vivon mallonga per sia civilizacio ! Ni ankaŭ mallongigadas nian vivon en ses tagoj semajne per ĉiutaga energikonsumado. Tamen feliĉe ni havas unu vesperon semajne, en kiu ni longigas nian vivon. Tial ni nomu nian Arĝentan Kunsidon " **Vivolongiga kunsido !** " Ni devas longigi nian vivon tiom, kiom ni mallongigis dum semajno ! "

Kaj tiamaniere ni amuziĝas kaj ĝuas verdan kaj rozkoloran atmosferon samtempe en nia vere vivolongiga kunsido . . . .

STUDENTOJ AL HAŬAJO

La studentoj invititaj de Haŭaja Universitato por la amikeco inter Haŭajo kaj Japanujo sub la aŭspico de Ministrejo de Eksterlandaj Aferoj, Komisiono por la interrilato inter Usono kaj Japanujo, Turisma Departemento de Ŝtatfervojoj kaj Haŭaja Ligo de Japanaj Studentoj, ekvojaĝis al Honolulu per ŝipo Tacuta-maru.

La studentoj gvidataj de s-ro Oomija, profesoro de Nihon Universitato kaj s-ro Negiŝi, profesoro de Sankt-Paŭla Universitato, konsistas el la elektitoj el diversaj universitatoj de Tokio kaj plie inter ili ni trovas du studentinojn, f-inojn N. Iŝiŭata kaj T. Hironaka de Nihon-Ĵoŝi-Koto-Gakuin (Japana Akademio de virinoj).

La 2-an de Aprilo ili alvenos al Honolulu kaj tuj ili fariĝos studentoj de Haŭaja Universitato.

RUSA KOMISIITO POR KOMERCAJ AFEROJ PAFITA

Je la naŭa antaŭtagmeze, 16-an de Marto, Paŭl Anikeef, Rusa Komisiito por komercaj Aferoj loĝanta ĉe n-ro 77 Sakuragaoka, Ŝibuja, apud Tokio, prenis aŭtomobilon sendita de Rusa oficejo de Komercaj Aferoj. Kiam la aŭtomobilo eliris el lia korto, iom malrapidiĝis la kuradon ĉe la deklivo, kiu troviĝas ĝuste antaŭ la domo, unu kanajlo kun masko, portanta brunan ĉapelon kaj nigran pelton ĵetiĝis sur la aŭtomobilo, rompis la kovrilon kaj pafis lin kvar fojojn sen intertempo. Ĉe tiu neatendita atako ne havante la eblon sin defendi s-ro Anikeef ricevis la kuglojn ĉe brusto k. a., falis en la kupeo. Surprizita de tiu subita okazaĵo ŝofero Kato revenis tuj al la domo kun senkonsciiĝinta mastro. Li anoncis la aferon al s-ino Anikeef kaj tuj al Ŝibuja Polica Oficejo.

Dum oni havis konfuzon, la kanajlo pafis al hundo, kiu bojis al li sed feliĉe la pafo ne trafis. La kanajlo, lasante la surprizitan homamason, sin direktis al Dogenzaka. Laŭ tiu ĉi sciigo detektivoj kaj policanoj de Ŝibuja Polica Oficejo kaj Metropola Polica Oficejo tuj rapidis al la loko por inspekti kaj s-ro Anikeef tuj estis sendita al Keio Hospitalo.

Li ricevis tri kuglojn, ĉe femuro, dekstra brusto kaj artiko de dekstra brako, sed vivo estas garantiita.

Li transloĝiĝis al tiu domo en la lasta printempo kaj loĝadis kun sinjorino kaj du mastrumantinoj. Tiun tagon ankaŭ li estis tute trankvile kaj survoje al la oficejo li ricevis subite neatenditan atakon.

FAMA DANCISTO REVENAS HEJMLANDEN

S-ro Miĉio Ito, kiu havas la plej grandan akademion de dancado en Hollywood, kaj lia edzino, s-ino Hazel Ito kun iliaj du infanoj, forlasis Los Angeles per Taijo-maru la 20-an de Marto por viziti Japanujon.

S-ro Ito forlasis sian patrujon por 20 jaroj kaj antaŭ du jaroj li malfermis sian Hollywood-Akademion post kiam li akiris la famon kiel dancisto en Usono kaj Eŭropo. Li estis honorita per la dediĉo al li 3-akta teatro de poeto Yeat.

Li akompanis kun si, 9 knabin-dancistinojn, direktiston de orkestro, kaj pianiston, kiujn li prezentos al aŭskultantaro en Tokio, Osaka, Kioto kaj Nagoja dum lia restado de 6 sem-

---

【日布學生交換】 pro la amikeco～ ～親善の爲。 sub la aŭspico de～ ～の援助の下に Turisma Oficejo de～ 鐵道省國際觀光局。

【露西亞通商代表射撃さる】 Rusa komisiito ～ ～通商代表。 aŭtomobilo sendita de～ ～より差廻しの。 kun masko マスクをつけた。 kovrilo 幌。 ne havante～ ～さける間もなく。 senkonsciiĝinta 意識を失つた。 kun malŝateco ～ ～尻目にかけて。

【母國を憧れて名ダンサー歸る】 akademio

ajnoj en Japanujo. Ili alvenos al Jokohama la 20-an de Aprilo.

FRANCA AEROPLANO AL JAPANUJO

Kun brilanta en agrabla printempa sunradio arĝenta flugilo, Franca aeroplano Alsa, manipulita de s-roj Joanny Burtin kaj Christian Moench alvenis super Taĉikaŭa Aerhaveno, post kelkfoja cirkoflugo alteriĝis je 15.05, sabaton la 22-an de Marto. Kaj finis la flugon de 18.000 kilometroj inter Parizo kaj Tokio.

La unuaj aerovizitantoj por Japanujo en tiu ĉi jaro estis varme akceptitaj de Franca Milita Ataŝeo, Kolonelo Baron, reprezentanta la Francan Ambasadoron, kiu restas en Tokio, s-ino Baron, Leŭtenanto-Generalo Gaiŝi Nagaoka, la Urbestro de Taĉikaŭa, Ŝtataj oficistoj k. t. p.

Kiel la memoraĵon la Urbestro donacis japanajn ventumilojn al la aviadistoj.

FORLASIS LA 2-AN DE MARTO

La aviadistoj forlasis Parizon la duan de Marto, kaj alvenis al Tokio post efektiva flugado de 10 tagoj, kiu estas rigardata kiel bona rekordo.

Ilia aeroplano, Alsa estas monoplano de Farman kun motoro "Titan" havanta 230 ĉevalpovojn. Burtin, kiu havas la aĝon de 37 jaroj kaj edziĝinta, estas piloto dungita de Farman Kompanio de Aviado, kaj lia kunvojaĝanto, posedanto de la aeroplano Moench estas 27 jara kaj fraŭlo. Ilia vojaĝo al Japanujo estis farita nur por plezuro.

"Ni estis ekstreme feliĉaj dum tuta nia vojaĝo" diris Burtin. "Ni faris nur unu malbonan alteriĝon kaj ĝi okazis en Aleppo, Sirujo, kiam ni venis kontraŭ furioziĝanta tondra uragano kaj ni devis flugi blinde dum du horoj. Ĉe la fina alteriĝo sur farmejo, la propulsoro estis iom difektita. Tie ni restis tri tagojn."

JOŜIŬARA SALUTAS

Tri civilulaj aeroplanoj, inter kiuj unu estas manipulita de Seiĵi Joŝiŭara, la juna aviadisto, kiu plenumis en la lasta jaro bondezir-flugon de Berlino al Tokio, eskortis la Francan aeroplanon al la ĉefurbo je ĝia fina paŝo de vojaĝo komencita de Seŭlo, Keiĵo je 7.05, sabaton.

Kun benita agrabla printempa vetero la francaj aviadistoj faris la flugon en notinde mallonga tempo, kiu kalkuliĝs iom longe ol 6 horoj post forlaso de Seŭlo.

De Taĉikaŭa la aviadistoj veturis per aŭtomobilo al Franca Ambasadorejo en Tokio, kie la bonveniga kunsido en honoro de ili estis aranĝita de la Ambasadoro, Grafo de Martel.

Ili restos en Tokio ĉirkaŭ tri tagojn kaj returnen flugos al Francujo, laŭlonge de la sama vojo, kiun ili elektis por veni orienten.

ĜOJEGO SUPER FUĴI

La francaj aviadistoj diras, ke ili estis treege ĝojigitaj, kiam ili vidis belegan Fuĵi kun neĝa krono, majeste staranta inter la nuboj kaj tuj poste renkontis kun kelko da civilulaj aeroplanoj venintaj renkonte al ili.

Sciiĝinte, ke la Societo por Aviado de Hosei Universitato sendos studentajn aeroplanojn al Eŭropo en tiu ĉi somero, la vizitantoj promesis varmegan akcepton por ili ĉe ilia alveno al Parizo.

Ili gratulis Japanujon pro la granda progreso farita en lastaj jaroj por aviada tekniko.

La konstruado de internacia aerhaveno de Haneda, en eksterurbo de Tokio, kiu nun progresas, ili diras, estos la alia ŝtupo antaŭen en aviada tekniko. Ambaŭ aviadistoj havis nenian signon de laciĝo post longa vojaĝado. Ili sin prezentis tute agrable kaj ĝuas la plenan sanon. Ili intencas viziti Imperian Societon de Aviado en kelkaj tagoj kaj ankaŭ viziti Kabuki-Teatron, pri kiu ili aŭdis tre multe.

---

de dancado 舞踏研究所。

【佛蘭西より空のお客樣】 **kun en agrabla ～** 心地よき春風に銀翼を輝かして。 **cirkoflugo** 旋回飛行。 **monoplano** 單葉機。 **al'ter'iĝi** 着陸す。 **Propulsoro** プロペラー。 **civilulaj aeroplanoj** 民間飛行機。 **bon-dezir-flugo** 親善飛行。 **majeste staranta inter～** ～の間に嚴然さそゝりたつ。 **Imperia Societo de Aviado** 帝國飛行協會。

ŜIPVOJAĜO LAŬLONGE DE JANCUKIANG

K. OOHAŜI

Jen mi adiaŭos Hankoon kaj veturos al Iĉan (宜昌), 380 mejlojn plu. Lastatempe la parto inter ambaŭ urboj estas la plej danĝeraj pro ofta atakado de komunist-banditoj. Nia ŝipo—ĉe Hankoo ni ŝanĝŝipiĝis je pli malgranda—ankaŭ estis atakita de pafilegoj, tamen ili ne havas verajn kuglojn, anstataŭ kiuj oni uzas ŝtonon aŭ ferpecetojn. Kiam ŝipo surrifiĝas—tio tre ofte okazas pro subita ŝanĝo de riverlitoj—ili atakas tre severe kaj ĉion moveblan prirabas, eĉ pordojn, kaj asertas eminentajn homojn kiel garantiulojn por multsumo da mono.

Post kvin tagoj mi atingis al Iĉan kun japana militŝipo, kie bedaŭrinde mi ne povis trovi samideanojn, sed mi semis inter japanoj kaj faris malgrandan kurson en la konsulejo. Vivo de kelkaj tagoj en la urbeto estis por mi tre interesa, sed mi ŝparos paĝojn.

Denove mi ŝanĝŝipiĝis je pli malgranda ŝipo, 366 tuna. La navigacia vojo inter Iĉan kaj Ĉunkiang (重慶), 730 mejlojn de Hankoo, estas speciala kaj tre riska de multaj rifoj, sekve la veturkosto estas la plej kara en la mondo, 1 dolaro por 3 mejloj. Sed ĝi valoras tre multe por ni, pentristoj, ĉar la rivero fariĝas subite mallarĝa kaj ĉirkaŭata de tre altaj krutaĵoj aŭ strangformaj rokegoj, kiujn ornamas ruĝflaviĝintaj folioj en aŭtuno, dum malsupra parto de l'rivero estas tro vasta kaj senmonta.

Japanoj imagu, kiel malgrandskala fariĝus Kurobe kluso, se ĝi estus rigardata per eksterordinare granda konveksa lenso kaj plilongigata je la distanco inter Tokio kaj Kioto. Tiaj estas la famaj tri rivergorĝoj (三峡). Ĉiuminute pasas antaŭ niaj okuloj preskaŭ vertikalaj krutaĵoj, nebulaj altaj montĉenoj, sablaj ebenaĵoj, ktp. Inter ili sin metas kelkaj sufiĉe grandaj urboj, ankoraŭ odorantaj je antikva ĉina urbo; vilaĝoj kun belaj "miaoj"; amaso da kaproj kaj bubaloj sin paŝtantaj sur rokegoj kaj altaj ebenaĵoj, kiuj vidiĝas en kelkaj lokoj inter elstarantaj montpintoj; fiŝkaptistoj, ĉiam movantaj elipsan manreton kontraŭ la fluo, starantaj rokoj — tamen en tiaj retoj mi neniam vidis akiraĵojn —; "ĝankoj" tirataj kontraŭ la fluo de ŝiptrenistoj, kiuj taktante per paŝoj kantas kanton, kiu jen aŭdiĝas jen malaperas en bruo de l'vaporŝipo batalanta kontraŭ torentego ofte samrapide je ĝi.

Ĉio ĉi tio enspirigas en nian animon ian misteran harmonion, kian oni povas vidi en antikvaj ĉinaj bildoj. Matene kaj vespere aŭ ofte eĉ tage la

tuta pejzaĵo estas vualita per nekompreneble belkolora gaso. La plej distingiĝa loĝejo en tiu ĉi provinco estas duonkastelo, nomata "ĉai" (塞). Riĉuloj aŭ tuta vilaĝano konstruas konstantajn loĝejojn aŭ rifuĝejojn kontraŭ banditoj sur tre krutaj altaĵoj aŭ montetoj, kiuj havas nur solan irvojon, kondukantan supren. Tiensanĉeng (天生城) estas la plej granda el ili, ĝi havas multajn loĝantojn, kiuj ĝis nun ankoraŭ ne volas edziĝi kun homoj de malsupraj urboj.

Ĉi tie mi enmetos la fragmenton de mia taglibro.

"La 19-an de Nov.

Levis ankron, 6.55 h. Kiam mi matenmanĝis, la vicŝipestro alvokis min: tuj venu! jen la fera ĉerko vidiĝas. Tiam la ŝipo ĝuste estis trapasanta tra Tienhkuansia (鉄棺峽), kiu havas la nomon pro tiu fera ĉerko, kiu sin intermetas treege supre inter rokfendoj sur preskaŭ vertikala alta krutaĵo.

Ĉu ĝi estas vera fera ĉerko, mi dubas, sed per binoklo mi trovis ion similan. Uuŝanŝiherfeng (巫山十二峰) estas sufiĉe bona, se oni vidas ilin de kontraŭaj montaroj, sube rigardante la riveron. Trapasinte Kungŭangto (空望沱), ni vidis Uuŝanhsien (巫山縣), delikata urbo, kun turo. Ĉi tie la larĝeco de l'rivero estas sufiĉe granda. Ĉirkaŭantaj montoj ankaŭ ne estas altaj. Pasante kelkajn gorĝojn, nome Hsiamatan (下馬灘), Ĉiantan (交灘), Cukaŭĉa (錯開峽), venis al la fama, kaj la plej mallarĝa kluso de l' tuta rivero, Fenghsianghsia (風箱峽). Laŭ tradicio en antikva tempo reĝo Ju (禹) volis submeti oftan diluvon, kaj komencis detranĉi unu montegon sed malsukcesis. Tiu postesigno estas Cukaŭĉa (錯開峽), kaj poste sukcesis detranĉi nunan Fenghsianghsia (風箱峽). Por memori lian grandan sukceson, antaŭ ĉ. 1700 jaroj, Konmin (孔明) gravuris sur la tranĉita krutaĵo kvar literojn, 開關奇功. Oni povas vidi kelkajn kestojn el ligno enŝovitaj inter suprajn fendojn; oni diras, ke ili signifas blovilojn, el kiuj vento ĉiam blovas de malsupre de l' rivero kaj velŝipoj facile povas suprenveturi. Sur la kontraŭa krutaĵo, 525 futojn alta, troviĝas multe da malgrandaj kvadrataj truetoj, zigzage suprenirantaj; ili estas postesignoj de l' batalo inter Uei (魏) armeo kaj Co (蜀). Co armeo martelis bastonojn en tiujn truetojn kaj per ili supren marŝis. La kluso estas tre bona, precipe kiam oni trapasinte malantaŭen rigardis; ĝia aspekto estas tre grandioza kaj animbata. Ĉe la fino de l' gorĝo troviĝas "miao", nomata Paitimiao (白帝廟),—tre fama inter japanoj—konstruita por memoro de Paitiĉeng (白帝城), tre fama kastelo, farita de 公孫述 antaŭ 1900 jaroj, poste loĝita de fama heroo 劉備. Poste pasis Kueiĉouhsien (夔州縣), urbo, loĝantoj 40,000. Kuantaohsia (開刀峽) ktp. Ĉ. la 17-a h. ankris ĉe Panpienĉi (半邊街) antaŭ Kulinto (古林沱), malgranda vilaĝo."

Alveninte al Ĉunking, ĝis kie mi bezonis 6 tagojn, mi miris, ke la urbo estas tre granda. La nombro de loĝantoj estas pli ol 500,000. Ĝi estas la pordego de Suĉuan provinco (四川省), kiu estas trezorejo de multaj naturaj produktaĵoj. Ĉ. 200 japanoj loĝas. La urbo sinlokas ĉe kuniĝa punkto de Jancu kaj Ĉialin (嘉陵) riveroj. Mi sciis du samideanojn, al kiuj jam Hankoanoj telegrafis pri mia alveno. Sed estis granda bedaŭro, ke mi ne povis vidi ilin. Oni diras, ke telegrafo ofte atingas malpli rapide ol ŝipo. Ĉar mi restis nur du tagojn, miaj leteroj al ili ankaŭ vane rezultis. La urbo estas tre granda sed ne tiel civilizita, kiel en nia lando. Sub la elektra lampo oni ne povas legi senhelpe de petrollampo. Akvokondukilo ankoraŭ ne ekzistas, sekve akvo estas portata de kulioj (苦力) de l' rivero dum la tuta tago. La suno mallaboras, aperas kelkajn tagojn en monato. Ĉiam estas nebule. Se fervojo kunigos la urbon kun Hankoo, ĝi fariĝos terura urbo. Japanoj iru kaj kulturu. Ankaŭ nia movado fariĝu multe pli vigle! Post mia foriro, kredeble ili legis miajn leterojn kaj mirus. Certe mia letero ilin ekinteresos.

Jen mi galope transsaltos denove al Hankoo, kiun mi revizitis post 20 tagoj, kie renkontis tute neatendite s-ron Peraire. Sur la revenvojo al Ŝanhajo mi tuŝis Ĉinkiang (鎮江), hejmurbo de s-ro Fu (符), kiu jam estas fama en Japanujo.

Estis plej imprese, ke li min bonvenigis sur la kajo en tre malvarma noktmezo. Certe aliuloj ne povas kompreni, kial inter samideanoj intimeco kaj sinofereco tiel profunde enradikiĝas. Kaj mi estas dankema al ĉiuj japanaj samideanoj, kies sincereco nun reflektis al mi de s-ro Fu. Ĉi tie mi salutas al ĉiuj samideanoj anstataŭ li, kiu al mi petis transdoni sian saluton.

La tuta familiano, maljunaj gepatroj kaj bela edzino kaj kvar gefiloj, afable rilatis kun mi. Tie mi renkontis s-rojn Ŭan, Ŝan, kc. Ili gvidis min al famaj temploj Kinŝanss (金山寺), Kanloss (甘露寺), kaj Ŝosen (焦山). Iun vesperon ni veturis sur malgranda ŝipo kaj ĝuis la ĵus leviĝantan lunon, kiu estas fama en Ĉinkiang. La ruĝiĝantaj nuboj en krepusko, senbrue glitantaj velŝipoj, movetantaj salikoj kaj kanofloroj, ludantaj ondetoj ĉirkaŭ la ŝipeto, ĉio ankaŭ estas emociplena por mi, kiu jam vizitis multajn bonajn pejzaĝojn.

Baniĝante per lunradioj, kiuj trapenetras tra fendoj de ŝiptegmento, apudaŭskultante interparoladon inter s-ro Fu kaj la ŝipistedzino, senkonscie mi endormetis; kaj kian songon mi vidis?

Per vagonaro mi vizitis Ĉanĉoŭ (常州), kie mi neatendite sukcesis semi fruktoplene. Deko da ĉinoj bolis je forta deziro lerni Esp-ton. S-ro Fu multe parolis pri sia vojaĝo en Japanujo, kaj mi parolis al s-ro To (屠) japane, kiu estis naŭ jarojn en nia lando. Granda festeno okazis en

fama restoracio Ipinŝan (一品香). En Suuĉoŭ (蘇州), tre fama inter japanoj pro Kanŝanss (寒山寺) kaj la poemo:

Luno subiris, korvoj ekgrakas,
Prujno sub ĉielo frosta pleniĝas; 月落烏啼霜滿天

mi ankaŭ estis gvidita de s-ro Fu. Tie mi renkontis samideanon s-ron In (尹), kiu unu tagon gvidis min en la tuta urbo kun granda sincereco sed kun granda peno, ĉar li estis komencanto. Suĉoŭ estas bela urbo ĉirkaŭata de antikvaj kastelmuroj, kiuj havas en kelkaj lokoj pordegojn, kaj ĝi estas akvourbo simile al Venecio. Oni ofte mallaŭdas duondetruitajn templojn aŭ pagodojn, sed mi pli multe amas ilin ol en plenaj formoj.

Sed estas tre bedaŭrinda afero, ke ĉiam pli kaj pli pereas multaj vidindaj konstruaĵoj kaŭze de senzorgado de l' registaro.

Kiam mi vagonare alvenis al Ŝanhaja stacidomo, s-roj Sun kaj Pan bonvenigis min, kaj ni tuj vizitis la asocion, kie renkontis multajn samideanojn, poste la bonveniga kunveno estis aranĝita en restoracio "En la mondo."

Preskaŭ ĉiutage s-ro Sun gvidis min en la urbo, kaj dank' al Esp. mi estis fiera antaŭ miaj neesperantistaj amikoj pro tio, ke mi, nova vizitanto, pli vaste ekhavis scion de l' urbo ol ili, kiuj jam de antaŭ ok jaroj loĝas en Ŝanhajo.

Ĉe la fino de mia artikolo, mi kore salutas al ĉiuj ĉinaj samideanoj, kiuj sincere prizorgis min. (XII. 1930)

Tiu, kiun en K. hospitalo ŝi flegis sendite de la flegistina societo, estas tiu ĉi junulo, pulmomalsanulo. Ŝi tuj akceptis la proponon, kiun li faris per pasiaj vortoj; pro tio ke li estis filo de riĉulo. La malsanulo senprokraste parolis tion al sia patrino kaj la patrino konvinkis lian patron, tiel progresis la afero.

" Eble li ne vivos longe kaj krome neniu volos fariĝi lia edzino pro tia malsanaĉo, sekve . . . ."

Liaj gepatroj havis tian opinion kaj ankaŭ pensis, ke akcepti ardan deziron de la filo, kiu supozeble havos mallongan estontecon, estus bonfaro.

Mijoko ankaŭ havis similan penson.

" Ĉiuokaze la viro mortos pli aŭ malpli baldaŭ; sekve ĝi estas momenta pacienco por ke mi fariĝu vidvino de riĉulo."

Juna vidvino de riĉulo! Krom ĝi neniam ekzistas libero por virino. Ŝi promesis al si mem, ke ŝi neniam hezitos oferi ĉion por sin igi libera virino. La libera virino, kiu estas emancipita de materia aflikto kaj kiu estas eliĝinta el vira regado! Juna vidvino de riĉulo!

La junulino, kandidatino de juna vidvino kaj ekvojaĝanta al libera virino, kaj la junulo, kiu supozeble baldaŭ forlasos la mondon, sidis unu apud alia en la malkvieta atendejo de la stacidomo, kiel malpacaj geedzoj.

Okaze ŝi rememoris la aferon koncernantan al Sanroku. Unu guto da maldolĉaĵo trafluis en ŝia korpo. Ĉe la fundo de ŝia valizeto kuŝas kopio de familia etato-falsa kopio, kiun ŝi skribigis al Sanroku.

Kvankam ŝi naskiĝis en la 36-a jaro de Meiĵi (1903-a laŭ kristana erao), en la kopio estas skribite, ke ŝi naskiĝis en la 38-a, (1904-a) Estas falsa kopio, en kiu oni skribis aĝon du jarojn pli junigitan kiel ŝian aĝon. Kiam unuafoje li prezentis ŝin al sia patrino kiel kandidatinon de sia edzino, la patrino demandis ŝian aĝon ekzamene rigardante ŝin. Mijoko momente respondis al ŝi du jarojn plijunigitan ol sia vera aĝo. Virinoj ĝenerale pensas, ke kiel eble pli juna aĝo estas pli utila por si, ĝuste kiel en ĉiaj maŝinoj ju pli novaj, certe des pli bonaj.

Lia patrino, kiu ŝajnas esti superstiĉema virino, pene enketis pri la aĝoj kaj ceteraj por esplori ĉu la kondiĉoj de du geviroj kunakordiĝas en divenarto? Kaj ŝi fine al sia filo permesis akcepti Mijoko'n kiel edzinon.

La negoco inter Sanroku kaj ŝi devenis de tio. Ŝi jam ne povis konfesi sian veran aĝon. Tamen la kopio de ŝia familia etato estis postulita de lia familio. Se ŝi rifuzus tion, oni suspektos ŝin, ĉu ekzistis io makulita en ŝia pasinteco. Mijoko ekhavis intencon konsulti sian patron, kiu loĝas en kamparo, pri la rimedo fari mal-

veran kopion de sia familia etato, ĉar ŝi kun alia afero havis okazon reveni sian naskiĝprovincon. Malgraŭ antaŭediritaj okazintaĵoj, ŝi estis sufiĉe skrupula virino. Ŝi forte korŝiris por la afero de la kopio de sia familia etato. Ŝia humoro fariĝis malhela ĉiun fojon, kiam ŝi ekpensis pri ĝi.

Sed, kiam ŝi revenis sian naskiĝprovincon, neatendite bona plano eniris en ŝian kapon. Sanroku, kiu estis ŝia amiko en ŝia juneco, estis vilaĝoficisto, kaj pli bone li estis komisiito de la afero pri familia etato!

Tiam ŝi rimarkis kiel degeliĝo de neĝviro malforte deformiĝintan pozon de la junulo, kiu sidis apud ŝi kaj sin turnis rekte al li.

"Kio trafis vin?" dolĉe demandis ŝi. Al ŝi ial ŝajnis kompatinda la junulo, kiu metas sian kapon sur la bastoneto kaj kiu posedas la figuron kun ŝajne malhela konturo

"Doloreton mi sentas" apenaŭ aŭdeble respondis la junulo.

Laŭ kutimo deveninta de la profesio ŝi suprentenis liajn ŝultrojn kaj metante sian manon sur lian frunton esploris, kia estas la temperaturo.

"Ho, malbone!" ŝi diris al li riproĉe.

"Kial vi eliris el la domo, kun tia temperaturo?"

"Ĉar mi povas revidi vin post longa tempo."

"Rapide revenu hejmen kaj ripozu." riproĉe ŝi diris.

Ŝi helpis lin eniri en aŭtomobilon, poste unuafoje hele ridis.

"Do, ĝis la revido! Vespere telefonu min en la flegistina societo. Tiam mi tuj vizitos vin."

"Ĉu vi ne kunveturas? En ĉi tiu okazo, vi ankaŭ venu al mia domo, aŭ....?

"Ni ne faru tiel," ŝi diris ridetante "se mi venus kun vi, la humoro de via patrino malboniĝos. Via patrino certe supozos, ke, mi malbonigis vian korpotemperaturon veniginte vin, kiu estas tiel malsanega."

IV

Pasis du jaroj.

Mijoko, kiu malsukcesis fariĝi vidvino de riĉulo, refoje revenis sian nasiĝkprovincon.

Kvankam ŝi edziniĝis, ankoraŭ ŝia nomo estis ne enregistrita en lia familietato. Ŝi similis tian, kiu estis senpage dungita kiel bonkora flegistino ĝis la morto de sia edzo. Post la morto de ŝia edzo, oni forpelis ŝin de la hejmo kiel hundon.

Dum du jaroj ŝiaj vizaĝoj fariĝis maljuneca pro malfacila prizorgado. Ŝiaj okuloj posedis du malhelajn kavajojn, kiajn havis ŝia mortinta edzo. Oni ne povis trovi brilecon eĉ ĉe ŝiaj haŭto kaj hararo.

serĉi monrimedon. Tial Mijoko malsaniĝis pro malriĉeco kaj laciĝis pro flegado, krom tio ŝi estis daŭre turmentata de la bopatrino, kiu havis altfierecon malgraŭ la malriĉeco.

Post forlaso de la hejmo, ŝi denove laboradis kiel fl gistino. "Pro kio mi, kiu fariĝis tiel malbela, povas havi la esperon fariĝi vidvino de riĉulo!" Ŝi aspiris fariĝi libera virino dank'al laborado.

Libero! Tamen kia granda distanco ekzistas inter la liberoj, kiun ŝi aspiris en la tagoj, kiam ŝi ankoraŭ havis brilecon pro juneco, kaj kiun nun ŝi volas post malfortiĝo?

"Mi ne serĉas agrablan kaj helaspektan liberon. Mi aspiras nur tian liberon, kiu al mi ne devigas labori kiam mi ne volas."

Ŝi ĉiam tusante sin rapidigis por fariĝi "Libera Virino" per la honorario, kiun ŝi gajnis per flegado de malsanaj homoj. Ŝi klopodis deponi en sia poŝtoficeja ŝparkaso kiel eble plej multe, ŝparante monon, kiun ŝi ricevis kiel rekompencon de sia farita laboro.

Tamen nenie ekzistis tiu, kiu donis al ŝi pagon sufiĉe por ŝia laboro. Ŝi klinadis humile sian kapon por ricevi tagajn salajrojn de la malsanuloj, kiujn ŝi flegadis pliiginte sian malsanon. Ŝi esprimadis al ili dankojn, kaj al ili elpremigis sian sanecon.

海外報道

小此木貞次郎

教育界に於けるエスペラント運動

教育界に Esp. が隆えることは, Esp. の普及の上に大きな影響を持つものであることは云ふまでもない。成年の人々が Esp. を始めても之を獲得する前に捨て去つて了ふ場合が多い。こゝに於て子供の時分から Esp. に親ませることが必要になる。世界の隅々にあつて次の時代の社會人を教育しておる geinstruistoj 間に於ける, 卽ち pedagogia kampo の Esp-movado の狀勢は吾々の大いに注目す可きものがあるのである。

教育關係の Esp-istoj. 先ず Ĝenevo の J.J. Rousseau 學院長 Prof. D-ro. Bovet は古い Esp-isto で且 Esp. のために絕えず盡力しておる世界的な學者である。彼の著の一つに "Psikanalizo k. Edukado" 1925. なる小著がある。Rousseau 學院が曾て Esp. の試驗を試み教育的な調査をなしたのは彼のあづかつて力ある。其他 Wien に於け教育督學官長でオーストリーの教育界に大きな勢力を持つ D-ro F. Wollmann も古い同志である。以上は純粹に教育に關與してゐる同志だが, 尙學校に關係をもつ Esp-isto としては Liverpool 大學の言語敎授 Collinson, 其他 akademiano には現在或は曾て敎職にあつた人が多い。

Gazetoj 中央をドイツに持つ TAGE (Tutmonda Asocio de Geinstruistoj Esp-istoj) の發行する Internacia Pedagogia Revuo (IPR) は旣に10年を重ね國際間の Esp-istoj geinstruistoj の連絡をとつてゐる。年8回發行 Prez. は英國の G. W. Roome.

	(會員數)	(國別)	(日本)
1925年	507	27	4
1927年	630	27	7
1930年	883	38	6

新興ロシアに於ては當然教育に於ても proletariaro の途を進む。Moskvo に中心をおく "Soveta Pedagogia Revuo" は此の方面の organo である。此の他關係あるものは Skolta Heroldo, La Etulo, Esp. Studento 等。

Movado. 教員間の movado は仲々盛である。殊にバルト海沿岸地方, スカンヂナビア地方で行はれた Ĉe-kurso には教員の參加者が大部分を占めてゐた。各國の Esp-istaro 間にあつては geinstruistoj の結合は可成强固である。N. U. T. (Angla Nacia Unuiĝo de Geinstruistoj) や Laborunuiĝo de Berlinaj Gein. Esp-istaj, 及び La Saksa Geinst. unuiĝo 等皆之の例である。教員間にあつて生徒の作品, 教材の交換, 教育上の意見の交換等 Esp. を利用し得る場合多く, 又他面 Esp. 教育に關しての連絡をとることも出來る。昨年度 IALA (Inter. Auxilliary Language Assoc. in the U. S. A.) が "Esp. en lernejo" といつた題のもとに此の方面の統計をとつてゐる。Oxford の大會での分科會では 70 名の出席者あり, TAGE, IPR の報告の中に於いて D-ro Dietterle は私見として近き將來に數日間も續く教育國際大會を開催したい希望を述べておる。續いて IALA の報告があり, その中の拔萃を示せば, 1) 1930年7月末までの調査により 61ヶ國 6067 名の敎員 Esp-isto の adreso を集めた。 2) Esp. を敎へる學校の統計として 37ヶ國, 862 校があがつてゐる。

次に學校に於ける movado は餘りに廣般であつて一々之を具體的に示す事は困難であるが, 小學校程度から大學までに亘つて, 夫々各國により多少相違がある。佛國等に於ては小學校で Esp. を敎へることは母國語の學習を妨げるとして文部省で禁じておるとか。之に反し舊套を打破つて新しい教育をとるロシアの小學兒童間には Esp. が廣く敎へられてゐるようである。中等程度以上では grupo を組織して有志が活動しておるのが大體一般の狀態である。唯學校內の運動は同志の卒業によつて消長のあるのは我が國に於ても見られる如く外國でも起り得ることで, 此の點學校內の運動の繼續の爲めには絕えずよい後繼者を作ることを忘れてはならない。

Esp. 語の教育上の價値については英國の D-ro J. J. Findlay が述べておる如くエス語が universala gramatiko として, 自然語の文法の基礎概念を與へる上に缺く可らざるばかりでなく, 外國語に對する興味と元氣を生ぜしめるに大に力あるものである。我が國に於て Esp. が教育上に取り入れられる時には歐洲諸國に比し此の點を一層强調し得るものではあるまいか。教育界に於ける Esp. movado は未だ開拓す可き原野を澤山もつてゐると云はればならない。(一つの綜合的紹介を試みて見た。未だ足らざる點の多々あるところ同志の鞭撻を乞ふ。)

ベルリン，ポツダムに於ける Avdreo Ĉe

Ĉe-metodo に就いては本欄で昨年の初めからも 8 ケの記事を掲げてゐる。それ程 Ĉe-kurso は世界のエスペラント界を賑してゐる。之もその一つ。ベルリンの同志は以前から Ĉe-metodo を市の教育者團，其他の團體及び同志に廣めるために準備を怠らなかつた。その爲めにベルリンの Esp-gruparo とポツダムの Esp-asocio の間で適任者を選んで特別に Ĉe-komitato を組織し，同委員會は全力を盡して各方面からの參加勸誘をした。1月7日 Ĉe 氏 Berlin 到着，翌8日 Berlin 市公會堂にて第一回講演會開催されたところ立錐の餘地なき程滿員，900 の席では尙足らず多數廊下にまで立つて傾聽した程であつた。當夜の Ĉe 氏の演說は M. Glaser 女史が通譯した。更に Potodam で第二回講演會。第三回をベルリン市民講堂で開催。多數の同志が參集。Kurso は12日から始つたが，參加者頗る多く，中には白髮の大學敎授あり，5, 6 歲の子供あり，勞働者ありといつた調子であつた。その後に各方面の oficiala instituto の oficistoj に對して kurso が開始される豫定。

斯くの如く Ĉe-metodo による講習の外的活動及びそれの大成功はもういやという程報導されてゐる。しかも最近 Ĉe-instituto が設立され，又 Nederlando に Esp-domo を Arnhem 市當局から與へられて，此の Ĉe-metodo といふものが當然一つの組織的存在として，Esperantujo にハツキリと現れて來た。故に我が國等に於ても Ĉe-metodo の內容及びそれの結果の研究が起つてくるのが當然でなければならない。勿論 Ĉe-metodo が Rekta metodo の全べてを獨專するものでないことは云ふまでもなく，且 Ĉe-metodo をそのまゝそつくり我が國に持つて來てヨーロツパ諸國と言語系統を全く異にする日本語を持つ日本人に適用したのでは同樣の充分な成功が齎されるとは考へられない。こゝが我が國に於ける Rekta metodo が可成の困難を供ふと共に獨自の立場をとらればならぬ所以であるが，しかし Ĉe-metodo を深く研究し參考にすることは，勿論我が國の Esp-isto によつても果されねばない仕事であらう。既に此の方面に於ては進藤靜太郎氏が昨年東京で行はれた會合に於て Ĉe-kurso に就いて述べており。竹內藤吉氏は外國の同志に問合せて得た材料を 7 頁程に represi して發表しておるし。吾々は同志が今後此の方面の硏究を進めて，日本人に適應した Materialo の作製及びその使用法等に研究進出されるのを期待する。

上海邦人エス聯盟

今般當地に於ても在留邦人間に漸くエス語研究熱高まり，有志の努力の結果遂に上海エスペラント聯盟なるものゝ成立を見るに至り候。會員は未だ 20 名位に候も支那人エス團體と連絡を取り，目下每週一回講習會を開催致し居り，會員の大多數は會社員にて皆熱心の樣に見受けられ候。當地支那人團體は既に御承知の通り會員300名を擁し常に盛に活動致し居り候も，在留邦人の團體は之が初めてのやうに御座候。土地柄言葉の活用にも便利であり，將來甚だ好望に存じ居る次第に候。(下略)（2月25日，上海泗涇路24號，大阪貿易調査所。米澤秀夫氏報）

Internacia Radio-Servo

バベルの塔の困亂を救はうと思ふなら，國際語の使用は當然であつて，殊に國境を超越した Radio-sfero にあつては Esp. の使用は避くべからざるものである。と同時に吾々 Esp-istoj にとつて Radio の原野は吾々が最も高く成功を齎し得る範圍である。こゝに今度新しく Internacia Radio Servo (IRS) が ICK の援助のもとに組織されたのは上の二つの點に於ける效果を促進せしめるためである。卽ち IRS の任務は Esp. をラヂオ界に宣傳すると同時に國際語 Esp. によつてラヂオの各々仕事を helpi しようといふのである。それで今迄の Intern. Radio Asocio や Komisiono por Radio Statistiko を包含して活動する。IRS の subtenanto は年少なくとも 5.—fr. sv. を拂ふこと。そして IRS の重要報告を受け取る事が出來る。Radio Statistiko の方は11の點について調査をしてゐる。IRS の中央事務所 J. Jungfer, Lindenstrasse 10. Lübben (Spreedwald), Germanujo.

レニングラード

USSR. Leningrad には50の Esp-rondeto が活動しておる。その中 30 は勞働者，20 は oficistoj の團體である。レニングラード大學內には高等エスペラント研究の講座が開かれてゐる。言語學會では Marr 氏の指導の下に國際語部が活動してゐる。

★……LA…REVUO…ORIENTA…★…ENLANDA…KRONIKO……★

内 地 報 道

★…締切…毎月十五日……編者…露木清彦…★

XIX KONGRESO わ 今秋京都で

10月16日(金) 發會式、協議會、懇親會。

17日(土、神嘗祭) 分科會、universitato

18日(日) Pikniko

京都 Kongresa Komitato

九州エス聯盟大會案内

第八回を次の順序により熊本市にて開催。

四月一日 19時30分ラヂオにて宣傳放送
東大敎授醫博 西成甫氏

四月二日 19時より一般宣傳講演會
花畑町九州新聞社樓上

四月三日 聯盟大會
9時北千反畑町明麗館にて
12時水前寺公園にて晝食、記念撮影、散策
18.30 偕行社にて懇親會

四月四日 Post-Kongreso 有志の阿蘇登山

熊本市米屋町二丁目神尾醫院內
九州エス聯盟事務所

★プロ・エス運動の全國的結成なる★

階級闘爭の激化に應じて全世界の勞働者農民の國際的團結がますます强調されねばならない今、全世界プロレタリアートの利益の爲に esperanto を宣傳し實用することの必要わより强く感ぜられる。

この切實な階級的要求に應じて、わが國のプロ・エス運動を擴大强化するために昨夏東京にプロ・エス協會が組織されて講習に研究に活動を續けて來たが、運動の全國的擴大とその强力化のために去る一月十八日東京に日本プロ・エス同盟（Japana Prolet-Esperantista Unio）が結成された。これによつて初めて日本に於けるプロ・エス運動の全國的組織がなり、今後全國的に國際的に充實した活動を行うべき基礎が築かれた。

その目的とするところわ、1. プロレタリアートの利益に於ける esp. の宣傳、研究、實用、2. 日本プロ・エス運動の擴大强化、3. 國際的プロ・エス運動えの積極的參加、4. esperanto 理論及び技術の確立、5. 反動敎育敎化に對する闘爭である。

この全國的結成成るや大阪、京都、神戸、岡山、函館、仙臺等にわ續々その支部確立の準備活動が持たれ、「プロ・エス講座」の普及と相俟つて次第に强力なプロレタリア文化運動の一翼としての活動の基礎を築きつゝある。

尚本同盟わ來る三月より機關紙“Proleta Esperantisto”（四六倍版8頁）を發行し、運動の組織化につとめている。

東京神田區千代田町10 PEU 事務所

【門司】基督敎會に於ける講習會

2月8日より rekta metodo でやる關係上申込者約60名を二組に分け各組毎週二回一時間あてゞ三ケ月で了える豫定。講師わ松葉菊延、白石茂生。

（八幡エス會報）

東京

★獨逸人同志來訪　ブラジル・サンパウロ音樂敎授 S-ro. Richard Pfütze わ四ケ月の休暇を利用して東洋漫遊の途次3月18日、20日學會を訪問し、21日にわ銀座 Arĝenta Kunsido に同氏を招じて Tokio-Esp-ista Klubo の歡迎會を催した。

★Venuso 新宿明治製菓階上　毎月第三金曜日19時より。山手地方同志の支持を乞う。

★MITA VESPERO 三田明菓地階に、毎月第一土曜日19時より。

★クララ會　三月八日佐々城方にて例會。國際婦人デーであつたため、三宅其他の同士達がこの日の沿革、歷史、現狀を語り、活氣ある集りであつた。出席者十一人。

★SODAJ AMIKOJ　第一回の會合2月14日(土)19時、積雪にもかゝわらず、會するもの十名。柳田氏の開會の言について、雜談、自己紹介あり、esp. か明日の社會に於て何れの方向に歩むかとの話に花が咲き、時のたつのも忘れた。22時近くになつたので、大木氏閉會の言葉をのべ、'espero' をうたつて散會場所：小蝶（省線高田馬場下車、早大えの道の最初の辻を左え二軒目、喫茶店)、會合日：毎日第三土曜19時より21時頃まで。

★Serpento 會陣容成る　3月5日より anoj 補充の意味に於て初等講習を催し十數名の同志を得て養成中、又一方舊會員及附近の同志を叫合して第一回研究會を3月7日(土)第二回を13日(金)夜催し R.O. 誌一月號より所載の "Longaj Koloj kaj Mallongaj Koloj" が筆者露木氏自身により解說並びに譯讀された。四月よりわ新舊同志を合して Serpento-Trupo 本來の目的に Serpentuma vojo をたどる筈。

橫濱

橫商エス會　三月十一日12時、講師高村利義先生の辭を以て esp-isto として同校より世に送り出される佐久間、中村、岩山、高田、淺井、玉井、の六君の爲に Verda Ĉambro に於て Adiaŭ-Kunsido を開催す、會するもの三十餘名。Nia kara lingvo による演說、餘興、談話の中に時を過し、15時 Espero の合唱と共に盛大に會を閉づ。Pacaj batalantoj を送るに最もふさわしい會であつた。(同會報告)

群馬 Esp. 聯盟

【前橋】　二月八日13時から前橋市圖書館樓上で聯盟の發會式を擧行、30餘名の同志出席の上規約役員を決定、今後の事業方針を可決したが役員として理事に由利(前橋)金子(同)木戶(高崎)吉岡(桐生)前原(同)の六氏を推薦し、委員わ後日各地のエス會から詮衡の上決定することゝなつた。事業として每年三回三市に Esp. 大會を開催、機關誌を發行する外聯盟の名を以つて東京放送局に「短期エス語講座」の開設を希望すると共に中等學校にエス語普及の途を拓く事を決議し16時茶話會を開いて盛會裡に散會した。

【函館】　大妻技藝女學校エス講座修了式中列右より吉田、森野、高桑講師外山校長、河邑、小田島、能登の諸氏。

小樽

最近當地に於ける最初の初等講習會を計畫、開講以前すでに六十四名の申込者があり第三講までにわ七十一名となり關係者の傍聽を含むと八十名以上の集りで大盛況である。(本間)

商用としての國際語座談會

【名古屋】　享榮商業學校主催の商業上より見たる國際語座談會わ二月十九日19時より名古屋新聞會議室で開かれ、天野名古屋無電局長、近藤名古屋產業部長を初め出席者二十數名。esperantisto 側からわ白木欽松、山田弘、三輪義明氏等出席、堀校長の挨拶に次ぎ esp. 側より國際語運動の現勢及實用性につき說明し、出席者より種々質問あり、當夜特に出席した日本陶器の林かれ氏等からも國際語の必要が力說され、最後に與良名古屋新聞社々長よりエス語獨學の經驗談などあり22時すぎ意義ある座談會を閉じた。

桑名

Kuŭana Esp. Grupo の創立　今まで會員の集合もなく研究會もなかつたが二月四日より一週間每夕海藏寺講堂にて四日市エス會の後援を得て初等講習會を催した。約20名(內 F-ino 3名)が受講し修了後 K.E.G. を設立し每日曜日夜桑名病院敎室にて研究會を開催してゐる。會員10名餘。(濱下)

大津エス界近況

昨秋以來大津エス會わ會員數の増加、及地理的關係等で一時會な解散し、新に東南西等に會な新設すべき意向の處、昨年末幹部が地理的に分起して活氣な呈して來たのわ嬉ぶべき現象である。それで大津エス會わ近隣同志のみの會として存續することになつた。

★ABC クンシード わ中心機關とも稱すべきもので毎日曜の夕、植村氏方に會合、此の會の發起で**大津エス聯盟**の名で月例會な毎月一日會合しエス運動の振興な計る事となつた。

★第一回大津エス聯盟例會 三月一日19時より魚善食堂階上で會合、出席19名各會より。Espero の合唱に初まり自己紹介、各代表の挨拶及近況報告、決議事項、例會の當務者な勤番制とし、常務委員を中村卯三氏に。此の會の爲に特に出席された山本佐三氏の興味ある歐洲漫遊談に耳な傾け會を閉じた。

京都 2月15日京大集會所にて例會開催各 grupo の報告、Per Balono al la Poluso の紹介、Esp. por Infanoj と Esp. Lernolibro との批評、Kongresa Komitato の發表、エス運動振興策につき意見の交換あり。

禪學研究の外國同志二人

S-roj 孤雲 M. Ormsby, 默齋 A Cobburn わ共に米國サンフランシスコの禪宗教會にて出家洗禮を受けた米人禪僧である。粗食粗衣、若い禪僧の修行道場に起居し日々日本人化に大努力中、約二年間禪宗、眞言宗等な研究の豫定。目下わ京都大德寺本山内龍翔寺僧堂に滯在。(柴山)

大阪 **新星會** 萬端の用意成つて講習會に、研究會に小さいながらも全力な注いで居る。機關紙 **Nova Stelo** わ各方面より多大の歡迎な受けて週毎に増刷(希望者にわ一ケ月2錢切手10枚にて)。日曜日わ esp. tago な開催し、音樂演説茶和座談會な催して居る。

★和泉エス會 創立第二年の春を迎えた本會わ熱誠燃ゆる樣な同志な擁して、新たに本地方な從貫する阪和電鐵な背景とした和泉地方の新中心地同電鐵上野芝驛前にて例會な開くことに一月廿九日の總會にて決定以來毎週木曜日19時より會合し、各同志わ積極的運動方針により研究會に同志募集に涙ぐましい奮闘な續けてゐる。

高知エス界近況

從來高知にわ高等學校開校當時から高校エス會なるものがあり、微力ながら其の運動な續けてゐたが昭和四年に至り熱心なる同志により春秋二回の講習會が高校に開かれ、同志の數も次第に增加し、依つて其の際高校外一般同志及一部高校生な含む高知 esp. klubo なるものが產れた。klubo わ協力して猛烈なる運動な開始し高校な初め殆ど總ての中等學校女學校青年團等に講習會又わ講演會展覽會な開き高知に於けるエス語熱わ極度に昇り、其後 **kubo** わ月一回の例會な開き健實なる歩みな續けて來たが今回熱心なる同志高校の山内教授が二年間の佛蘭西留學な終え無事歸朝されたるに就き **klubo** わ去る一月二十五日其の歡迎會なオリエンタル・カフエーで盛大に擧行し二十餘名出席した。最近に至つてわ **klubo** の外金曜會なるものも生れ毎週金曜日に會合してエス語研究會を開いてゐる。又二月七日から十日間敬文堂書店樓上で岡田氏によつて初等講習會が開催され、受講者四十名の大盛況。以後毎週火曜日同所で中等研究會。

門司 **北九州 esp-istoj** の Monata Kunveno な基督教會に於ける講習會開會と同時に行ひ、會場に於て大いに demonstracii する。開會に先だちまづ岡崎牧師の挨拶あり、次に松葉氏、田上氏の通譯により簡單に國際語の必然性と esp. に就て語り、更に白石氏の通譯によつて、Esp. の學習心得と rekta metodo, 及びその principoj に就て述べた。第一回の講義がすんだあとで門司(4名)八幡(4名)下關小倉(各1名)の同志わ別室に於て談話會を開いた。同夜わ北九州十四年來の大雪であつたのに50名の聽講者あり盛況だつた。

[Kooĉi]
La 26-an, Jan., Bonveniga Kunsido por Prof. Jamauĉi, ĉe Kafejo ***Oriental.***

全國講習會便覽 〔出來るだけ各欄詳細に御報告下さい〕

開催エス會	種類	期日	時間	用書	受講者	講師
人吉エス會…………	初	7.22–28	2	印刷物	20	東　修
同…………………	中	—	2	—	8	勝枝・土肥
仙臺エス會…………	初	1.17–22	土 1.5	短講	45	小松文彦
同…………………	同	2.7–3.14	土 同	同	18	桑原利秀
同…………………	同	1.15–2.12	月木同	同	17	同
同…………………	同	2.2→	月木同	プロエス	5	小松文彦
同…………………	中	1.13→	火 同	骸骨	12	松本松太郎
八幡エス會…………	中	2.17→	木 1	Boks k. Koks.	5	松葉菊延
同……(小倉にて)…	初	2.8→	日 1	(R. M.)	10	同
門司合同基督教會…	同	2.9→	月木1	(同)	50	松葉白石
東京・セルペント會	同	2→4.2	月木2	短講其他	12	露木清彦
同…………………	中	3→	金 2	R.O.誌	8	同
同…………………	同	3→	日 2	Karlo	7	同
桑名エス會…………	初	2.4–10	2	—	20	磯部・濱下
諫早綠友會…………	同	2.17–3.5	2	講書	15	山田　稔
豐橋エス會…………	同	4.1–10	2	短講	20	武田春夫
同…………………	中	3.11–18	2	中讀	5	平和良彦
若松エス會…………	初	2→	水	希讀	10	中西義雄
戸畑・リベーラ ……	同	3→	月	初讀	30	同
大阪・新星會 ………	同	3.3-3.31	火土2	短講	5	兒島壯一
同…………………	中	—	水	中讀	9	—

創立の地方會

全群馬esp-isto聯盟(35)

前橋エス會、高崎エス會、桐生エス會

(事務所)前橋市神明町32　由利皆吉

大津エス聯盟

大津エス會(8)　市內札辻　中大路政次郎

パンドラ・ロンデート(7)　同　中大路榮子

大津エス・ロンド(13)　同石橋町　浦口一葉

A B C クンシード(7)　同西今颪町　植村辰男

大津南部エス會(5)　同關寺町　中村卯三

希望者エス會(10)　同東浦町

普及會支部(10)　同玉屋町

石山エス會(11)　市外石山鳥居川　西大寺　橫關鼎

Isahaja Verda Amikaro(15)

長崎縣諫早町大手口 時公堂 公文泰三

豐橋エス會(10)

豐橋市東田町東前山九　武田フサ方

〔定期例會を 18日 19時—21時〕

—地方會移動—

★大阪外語學校エス會

新代表者　高松鶴吉

★東京藥專エス會

東京府下淀橋町柏木　東藥寮內　淺田政郎

新聞雜誌とエス語

★東京日日3.1 —エス語案內標—鐵道當局が外人の爲に英文案內標を立てる代りにエス語を用うべし云々。

★The Harbin Rotarian 第三號卷頭言をエス語で "Firme, pli firme —……"

★基督教家庭新聞三月號—現世を嗣ぐ者(原文esp.)—高瀨無紘譯

★京都中外日報2.16 —エス語の佛敎聯盟。

★大阪ロータリアン373 エスペラントの將來—中目オースー氏

★照明學會雜誌第15卷第1號—エスペラントを國際照明委員會の用語とすること—　猪狩滿和氏

★同誌同號—國際照明會議の公用語にエスペラント採用に就て—　關　重廣氏

八幡　昨年12月9日以來毎週2回1時間づゝの rekta metodo による初講わ廿數回になるが成績頗るよく、會場でわ講師も講習生も傍聽人も絶體に esp. 以外わ使用せぬことにしてあるが、もう講習生わ何れもよく話す樣になつた。

小倉　小倉師範の校長小林武三方でわ2月8日より毎日曜9—10時、師範生徒、女學生、小學生その他10名に對してR. M. による初講が始まつた。講師松葉氏。

【山門郡山川村】 2月22日より7日間初講、第一日わ柳河小學校で9時より15.半まで、第二日目より毎夜2時間小山田氏宅で。參加者十數名、講師中川年男氏。

長崎　クラブ二月例會　二月十五日19時よりカイダホテルにて植田敎授司會の下に開催。會員四十三名。加うるに醫大赤松大佐並に遠來の客人笠間氏(東京)の御臨席を得、未曾有の成功を納めた。會員演説後矢上ピクニーコのパテー封切りあり23時近く散會。

★講習會及研究會 初等講習。部委員田崎氏指導の下に二月二十三日より開始、受講者約二十名。**特別講習**。縣外事課の三氏のため毎水曜日に指導中。**中等講習**。毎週月曜日に前回初講終了者約七名に對して部長帆足氏の講義。**會話會**。毎火曜日醫大淺田博士邸に於て極く家庭的に親しく會話の練習をなす。

福岡　福高生徒時代以來の古き klubano で熱心な S-ano たる大神武敏氏わ今春九大法文學部英文科を卒業され、大連稅關に赴任される爲、三月十二日早朝多數の klubanoj に見送られ福岡を出發さる。尙三月六日わ森永喫茶店にて同氏の爲に送別會を催す。(福岡エスクラブ)

—— **地方會機關紙京都** ——

★Nia Voĉo (n-ro 3)　仙臺エス會。
★Sankta Lumo (n-ro 1)　三重、松坂エス會。
〔年四回、希望者にわ切手貳錢にて〕
★Libero (n-ro 32)　京都三高エス會。
〔年四回、2錢切手5枚にて〕
★Sub la Verda Stelo (n-ro 1)　東藥エス會。
★Nova Stelo　大阪新星會。
〔週刊、2錢切手にて〕
★La Aŭroro (2の3)　福岡エスクラブ。

ESPERANTAĴOJ

◎長崎に於ける熱心なる同志山田稔氏の製造された刀劍油 (Senrustigilo) のレッテルにわ OLEO POR GLAVO とエス語が入つてゐる。之を內地わ勿論外國えも送り出そうと意氣込んで居られる。同志にわ一層の便宜をはかられる由。御問合せわ長崎市大工町18の4え。

◎**Esperanta Poŝtkarto** (一組三枚入5錢) 京城府仁寺洞63, 時文學會發行。

朝鮮に於ける esp. 宣傳用として發行されたもので Nro 1 わ ABC の發音法や揚音等が萬國音號や朝鮮字で示され Nro 2 で本辭が說明され Nro 3 で助辭一通りが並べられてゐるので此の三枚で esp. の何物かを知らしめることが出來る。上質紙に綠星 esperanta poŝtkarto の文字が入りそれぞれの記述に紙面の半分を費し餘白わ文通にも適してゐる。

【福岡】 大神武敏氏送別會

◎喜びと悲しみ◎

★下記の方々が榮譽博士號を得られました。共に熱心な同志です。御慶申し上げます。

高岸榮次郎氏　工學博士
櫻田一郎氏　理學博士
塚本越夫氏　藥學博士

★多年我エス界の爲に盡力された下記二氏わ逝去されました。惜しみても餘りある同志でした。謹んで哀悼の意を表します。

仙臺　宣場眞氏　　東京　江上武夫氏

◎編者より◎

★地方エス界紹介欄わ毎月到着順に載せることにしました。各地方會の責任者わ此の企てに御賛同の上然るべく御編纂下さい。二百字詰用紙十枚以內、橫書。

★新聞雜誌等に現れた esp. に關する記事わ至急御報告下さい。なるべく現物を御送り下さい。(露木清彥)

地方エスペラント運動紹介

【その3: 九州エスペランチスト聯盟沿革史】

1923年10月31日福岡エス會主催でエスペラント展覽會を催した。會場の中村家具店大廣間に偶々門司小倉若松佐世保等各地の同志相會し期せずして九州に於けるエス團體の連結を計りたいと云う意見が出て翌年4月を期して發會式を擧げやうと云う事になり福岡エス會が主として其の準備に當る事とした。

聯盟發會式及び第一回大會　1924年4月3日神武天皇祭を期して福岡縣立圖書館に聯盟發會式を擧行、會する者門司、小倉、戸畑、若松、八幡、佐賀、鹿兒島及び熊本、福岡の14のエス會代表者が參會し而して聯盟規約を制定した。此の九州エスペランチスト聯盟〔K.E.L〕と云う名稱わ其の當時恰度旅行中で立ち寄られた千布利雄氏に依つて命名されたものである。

第二回大會　1924年8月31日天長の節に當り福岡の西南學院で第二回大會を開いた。新たに參加した長崎エス會〔富松氏代表〕を加え且つ京都の八木日出男氏を迎へた。夜わ縣公會堂に於て宣傳講演會を催し大島伊藤高木八木諸氏の講演があつた。

第三回大會　1925年3月21日及22日泉都別府市に於て開催、20日夜わ大分市に於て宣傳講演會をやり大島伊藤兩教授並びに和田富子女史〔現目白女大教授〕の講演があつた。21日の聯盟規約に一條を加え評議員幹事の役員を設け7人の評議員と7人の幹事を撰んだ。夜わ龜井ホテルで懇親會。22日にわ地獄廻りをした。

第四回大會　1926年4月11日小倉市偕行社に於て開催磯部草一氏〔現九州醫專教授〕の司會の辭に次ぎ伊藤教授議長席に着席、東京學會より特派の井上萬壽藏氏の挨拶あり宮崎エス會を迎へ午後わ櫻花の延命寺え散策。

第十五回日本大會　1927年10月15—17日3日間福岡市に於て開催出席者實に246名を算え Finlando 公使 Ramstedt 博士、大本教主出口王仁三郎氏を始め九州帝大總長大工原博士福岡市長等の挨拶があつた。第一日わ記念講演會、第二日わ偕行社にて大會發會式及一般議事、夕わ博多新三浦亭に於て晩餐會を催し博多名物の水タキに舌鼓を打ち、第三日わ郊外風光明媚の奈多海岸に網引き諸掘りに打興じた。そして Postkongreso を長崎に催し多數の同志わ ĝis la revido の挨拶を交し乍ら九州に於ける最初の日本大會を終つた。

第五回大會　1928年4月2—3兩日長崎市に開催、第一日わ青年會館にて講演會、長崎醫大の淺田博士、Del. de U. E. A. の高原水博士、福岡より出席の大島、伊藤兩教授の講演ありその場に於て多數のエス語學習希望者を得た程の盛會さだつた。第三日わ午前中商工會議所に於て議事午後わ大德園にて支那料理の御馳走で晩餐會を催した。

第六回大會　1929年8月25—26兩日炭都大牟田に於て開催、新進の大牟田エス會會員諸兄姉の白熱的奮鬪に依り猛暑にも拘らず第一日の夜公會堂に於ける宣傳講演も滿員の盛況福岡綠星堂出張のエス書籍も羽が生えて飛ぶ賣れ行き。第二日わ同會場に於て永松氏議長席に着き一般議事整理、午後わ有名な三池炭坑見學をなし、夜わ大晩餐會を催し大牟田エス會長植田醫師の肝煎りの福引に打興じ和氣靄々裡に散會した。

第七回大會　1930年8月16—17日兩日大分縣中津市に開催、中津エス會長石丸醫師の犧牲的努力に依り準備わ遺憾なく整えられ會する者九州各地及び中華民國同志 Naŭ Fu 氏又例年に比して多數の婦人同志の出席が光彩を放つた、第一日夜わ公會堂に於て宣傳講演會あり長崎醫大淺田博士「產兒制限」と題し深遠の學說を流暢なエス語を以つて講演され、同地の同志之を通譯し第二日わ同會場にて議事聯盟幹事江口氏議長席に着き多數の提案事項を平和裡に審了し、午後わ天下の名勝耶馬溪に散策し多數の同志の親睦と交歡を充分に盡した。夜わ忘言亭にて晩餐會、同地の知名の士を始め多數出席者 Tablo-parolo のあり、夜8時散會、尙有志わ別府市に於ける Postkongreso に赴いた。

次會第八回大會　次に來るべき第八回大會わ熊本市に開催の豫定である。最近同地のエス運動わ旺んで新しい同志が增えその意氣當るべからざるものありと聞いてゐる。本聯盟を結盟以來年各地同志の犧牲的支持に依り順調な發達を遂げ各年に於ける大會わ實に温き會合にして未だ內訌不和を來すことなく此の點全國に誇り得るものと確信してゐる。

（福岡 Esp. 俱樂部）

〔その4: 福岡縣〕

1921年10月8日九大工學部助教授伊藤徳之助先生、九州日報の村上知行氏及び醫學部の永松之幹氏等の熱心な發起により縣立圖書館で福岡エス會の發會式擧行され始めて福岡に esperanto の會が出れた。發會式に參集するもの實に21人であつた。10月19日第一回例會を圖書館で開催。伊藤先生、永松氏の手により第一回講習會な開催す。

斯くて機關紙がなくばと "Krepusko" な出す折も折第一の故障わ圖書館が今後エスペラント會にわ會場な斷ると云うに始つた、止むなく11月10日より大神町九鐵本社で講習な續行した。11月の九州日報に「エス語で大學の講義始まる九大伊藤助教授の新しい試み」と記事が出、Revuo Orienta 誌が早速飜譯して世界に紹介した。12月15日九鐵本社で第一回ザ博士誕生祭な開く、當時の縣檢閲官齋木仙醉氏わ此の會合に祝辭な朗讀された。

1922年1月突如九鐵より立退きな拜命仕方なく再び圖書館に叩頭幾許して例會の場所な得る。3月にわ當時完全な和エス辭典のないのな遺憾とし皆で分擔し karto を作るべく企てたが終に實現しなかつた。4月に又々圖書館より斷られる、此の頃は恰度草な追ふて漂泊する Ciganoj の樣な不遇な時代だつた。5月から西南學院で講習な開く、その中に平岡昇氏（當時福高學生）のありし事わ注目に値する。6月より因幡町の敎育會で例會な開くことにし9月より EZOPO な用う。

1923年 此の前半期わ全く不振の時だつた同志村上氏が福岡な去られた事にも由る。處が8月に伊藤先生や永松氏が休暇で留守中東京より田中丸氏來り大名小學校で5日間位の講習をやられた。その時150名餘の受講者ありその中に現在吾支部の至寶江口氏のあつた事わ實に祝福しても餘りある事だつた。其等の人々わ福岡エス會の存在な全然知らずに福岡エス俱樂部な組織された。9月に至り2個の會が同市内にあるわ能力の上よりも一致團結てうザ博士以來のエス界の金言よりも面白からずとの意見あり江口氏等の御骨折により合併の希望わ實現し此處に一つの力强き會な組織するに至つた。

當時八木氏の提唱たる各地方の會わ中央の學會と連絡を取り之な援助するの意味により「日本エスペラント學會福岡支部」の名の下に進む事となつた。これ吾福岡エス運動史の一劃時期で合併以前及びそれ以後卽ち支部時代の二つに分ち考うるな得るのである。

1924年前年11月の展覽會わ九州の同志を驅つて九州エス運動統一の機運に向わせ遂に此の年4月3日九州エスペランチスト聯盟が生れた。5月10日工學部集會所で展覽會な開き且大學學生の爲に講習會な。5月25日より8日間一般市民の爲に大島先生大名校にて講習會を。6.7月わ大島、伊藤、高木、永松、江口氏等佐賀久留米え宣傳講演な行い8月31日第二回九州聯盟大會開催。

1925年3月27日新たに九大法文科の藤澤敎授な迎え4月29日福日の後援で講演會な開き大島、東、伊藤、中村精男諸先生の講演の後藤澤先生の綠の旅と題するエス語演說な聽く。5月長崎えの宣傳旅行わ大なる收獲な得、11月エスペラント展覽會開催、月末にわ露國同志セリセフ師な迎う。

1926年6月號な最後に Nova Sento が休刊した事わ殘念だつた、併し藤澤敎授の論文大島博士の研究發表伊藤先生の論文集等エス語の文獻が多かつた。

1927年2月山川、小野兩氏歐洲留學の途に上らる、3月城戸崎氏の努力にて Tagiĝo が生る。尙此の月江口氏宅に俱樂部事務所な置き輻輳する事務の整理に努む。此年第十五回日本大會を福岡に inviti した。

1928年九大農科敎授江崎先生滯歐四年の研學な終えて歸朝さる。先生わ二回の萬國大會出席の土産話を豐富に持つてゐられた。

1929年6月30日より9日間メソヂスト敎會にて講習。滯獨二年の山川、小野兩氏歐洲エス界發展の見聞を持つて歸朝せらる。

1930年5月講演會な公開堂に長崎の淺田博士な迎えて開き續いて敎育會にて初等開講。10月末より米佛蘭ブルガリヤの外國同志な迎え大いにエス語の威力な發輝する。此の年、藤澤、村上、伊藤の諸先輩相次いで福岡な去り一時寂寥な感じたが9月より久しく絕えてゐた福高に赤野敎授現われ福高 Grupo の出現な新たにした。

現在吾福岡俱樂部わ1923年來毎週水曜日の晩わ缺かす事なく江口氏宅に例會を開催、殊に今年からわ俱樂部の事務わ五つの Fako に區分しその事務な圓滑に運び最近出張敎授の開始な試みその成績實に大なるものがある。

（福岡エス俱樂部）

學會取次洋書目錄

★洋書は如何なる場合でも前金註文でなければお送り致しません★

—— 洋書の値段は毎月變動があります ——

…… 此處に無いのでも在庫してゐる物もありますから

御希望の書物は往復葉書で御照會下さい ……

〜〜〜〜 新着・再着書 〜〜〜〜

★ JARMILOJ PASAS ★

Heroldo 社が大犧牲を拂つて出版した Esperantujo 始まつて以來の大著、現在各國語で書かれたものの中でも之に比肩するものなきエスペラント原著の萬國歷史、今迄の各國語の萬國歷史が各自その國民に向つて書かれてゐるに對し此は又人類人的立場から世界の人類人に對して書かれたもの、宜しく各エスペランテイスト何をおいても一本を購入す可きである。

第一卷 4.40　第二卷 4.10（書留送料各 18　植民地 20）

二卷一揃 7.50（書留送料 36　植民地 40）

〔第一卷は既に到着しておりますが第二卷は四月下旬に到着の豫定ですから上記の通り一揃分御拂込みの方へは直に第一卷を發送し第二卷は到着次第發送致します。〕

定價圓（送料錢）

★**Bibliografio de Internacia Lingvo.** Stojan 編 今迄世に出たあらゆる世界語、國際語の文獻六千餘種を蒐めたもの……………5.00（書留送料 內地 18 植民地 24）

★日本へ來た外國人にエスペラントを宣傳する爲外國の Esperanto-Ŝlosilo を取寄せました。未だ下記のものしか蒐まりませんが段々各國語のものを取寄せます。英語、獨逸語及瑞典語。各 1 部 6 錢……（送料 10 部迄 2 錢）

★**Anstataŭa Edzino.** エスペラントに好意を以てゐたオーストリヤの閨秀作家マクスウエル女史の尖端的小說ロシアで發端し英國を經オーストラリア迄事件は發展する……………………並製 1.60（4）上 2.40（6）

★**Baha'u'llah kaj Nova Epoko.** 前號にて Alexander 女史の紹介されたものバハイ敎の敎義、目的、歷史にて詳說せるもの Zamenhof 博士令孃の譯文又流麗……………2.00（6）

★**Estu homo!** Ch. Wagner 著、人類の起源、地上に於ける人類の目的其他種々の道德的觀念に就て語る。文章は Esperantista Akademio に依つて推薦さる……………0.45（4）

★**5,000,000.** Grenkamp. 近作の短篇をあつめたもの、興味深々……………1.10（4）

★**Joseph Rhodes kaj la fruaj tagoj de Esperanto en Anglujo.** 英國エスペラント運動の Pioniro J. Rhodes の傳記と初期の運動史……………上 1.85（6）並 0.90（4）

〜〜〜〜 特におすゝめする好讀物 〜〜〜〜

★**Vortoj de Cart.** エスペラント學士院長 Cart の論說全集、我々 Pacaj batalantoj に道をおしへるもの、文體又雄健 肉筆署名付……………1.60（6）

★**Vivo de Zamenhof.** 〔愛の人ザメンホフ〕傳、Ed. Privat 博士著、萬人必讀の聖典……………1.60（6）

★**Historio de Esperanto.** Ed. Privat 博士著、流るる如き文體、上卷 1887–1900年、下卷 1901–1927……………上卷 1.30（4）下卷 3.10（6）

★**Verdkata Testamento.** Raymond Schwartz の諧謔詩集 Ĉu erotika?…0.90（4）

★**Kompleta Gramatiko.** エスペラント界唯一の文法書、各人座右に備ふ可きもの……………2.10（8）

★**Plena Vortaro.** 贅言を要せず……………5.00（18）

★**Belga Antologio.** 第20回萬國大會に際して出版された尨大な本、二部からなりフランス語及フランドラ語で書かれたベルギー文學の粹を蒐めた大鳥瞰圖……………2.80（16）

ザメンホフ博士譯著書

★Fundamento de Esperanto…………0.55 (4)
★Fundamenta Krestomatio …………1.30 (8)
★Aldono al la dua libro de lingvo internacia. 世界で最初にエスペラント語で出た本の複製品……………………………………0.25 (2)
★Rabeno de Bañaraĥ. ハイネの小説とŜalom Alejĥem の Gimnaziano ……………0.45 (4)
★La Rabistoj. 獨文豪シルレルの劇、ザ博士晩年の老熟の筆……………………0.80 (4)
★La Revizoro. 露文豪ゴーゴリの喜劇譯筆輕妙眞に喜劇中の白眉 ……………………0.70 (4)
★Ifigenio en Taŭrido. ゲーテの傑作、第四回萬國大會で上演せるもの……………0.70 (4)
★La Batalo de l' Vivo. 英文豪 Dickens 作の humorplena な小説ザ博士の筆蹟あり……
……………………………………0.55 (4)
★Andersen Fabeloj I及II. おなじみの丁抹アンデルセンのお伽噺……………各 0.80 (4)
★Rakontoj el Biblio. 聖書物語 ……0.30 (2)
★Lingvaj Respondoj. ザ博士のなした質疑應答を集めたもの ……………………0.55 (4)
★Proverbaro Esperanta. 世界の粹を集めたエス語諺集 ……………………………0.70 (4)
★Originala Verkaro. ザメンホフ博士の諸種の雜誌へ寄稿した物、萬國大會での演說、諸方へ出した手紙、詩歌の大集成眞にザ博士を愛するものは讀め …………7.50 内地(27) 植民地(55)
★Predikanto. 聖書の中の一章 ……0.10 (2)
★Eliro. 聖書の内出埃及記…………0.30 (2)
★Levidoj. 聖書の内レビ記…………0.30 (2)

小説

★Pinokjo. 童話ピノチヨのエス譯、挿畫多數入初步好適讀物………上 2.50(6) 並 1.80(6)
★Por Recenzo. 現代英國知識階級の生活を書く、行文流麗…………上 1.25(6) 並 0.85(2)
★Fera Kalkanumo. ジヤツク、ロンドンの尨大な長篇物、アメリカの社會生活を扱ふ…
……………………………………1.25 (8)
★Saltego trans jarmiloj. 原作界の麒麟兒 Jean Forge の傑作, 奇想天外 ……2.60 (8)
★Abismoj. 構想の奇, 描寫の妙, 行文の輕 Jean Forge 出色の傑作。……………………
……………… 上製 2.30 (6), 並 1.55 (4)
★Palaco de Darĝero. 妖艶 Pompadour 夫人の戀愛葛藤……Payson 氏譯 ………3.10 (6)
★Stranga Heredajo. Luyken の大作, 興味津々人物躍動。………上製 3.65 (10) 2.85 (8)
★Vera Historio de Ah Q. 珍らしい支那の飜譯もの。…………………………上製 1.00 (4)
★La vila mano. エスペラント原作界の大家 Bulthuis の作[illegible]國民の生活を題材とし詩の如き名文……………………上製……3.30 (15)
★Sivaĝi. 17 世紀の印度の王様の物語筆者は印度の若きエスペランテイスト……0.85 (4)
★Kio povas okazi, se oni donacas surprize. Fritz Reuter の小說、輸入 …………0.20 (2)
★Hura! Julio Baghy の近著最新刊 ………
…………………上 4.50 (12) 並 3.60 (10)
★Se Grenereto. 近代短篇 15 篇許り集めたもの……………………………豪華版 3.00 (6)
★Legendoj. A. Niemojewski 現在の Internacia Mondliteraturo にあるものの初版で 12 篇を收む ……………………………1.20 (4)
★Dancu Marionetoj. Julio Baghy 作 1.70 (2)
★Bulgara Antologio. ブルガリアの名作詩、散文集、作者の寫眞入 ………………1.50 (6)
★Idoj de Orfeo. おなじみの H. J. Bulthuis の原作。……………………………2.30 (12)
★Pro Iŝtar. 處はアラビヤ, 時は紀元前 Luyken 力作の大衆文藝。………………3.65 (8)
★Bengalaj fabeloj. 好評だつた Sivaĝi の作者の第二回作品…………………………0.55 (2)
★En Okcidento nenio nova. 世界の讀書界を風靡した「西部戰線異狀なし」エス譯………
………………上製 3.50 (10) 並 2.50 (8)
★Ribelemaj virinoj. 昔の支那婦人の悲慘な生活を物語る史劇 ……………………0.25 (2)
★Du majstro-noveloj. 曾て Heroldo de Esp. に連載されて好評を博した Storm の小說二篇 ……………上製 2.10 (6) 並製 2.50 (6)

詩集

★Atta Troll. 獨逸の詩聖ハイネの長篇詩、譯者は Zanoni …………………0.80 (2)
★Garbo. ブルガリアの Asen Grigorov の原作詩 ……………………………………0.20 (2)
★Novaj Versajoj: 露西亞の詩聖 Lermontov の詩集 Bela Manto 譯 ……………0.60 (4)

戯　曲

★Barbra. 英文壇に名をあげた Jerom k. Jerome 作の一幕劇 ……………………0.55 (2)

★Nevo Kiel Onklo. 獨文豪 Schiller 作三幕喜劇 Ch. Stewart 譯 ……………………0.20 (2)

★Rompantoj. Valjes がバロモロナの萬國大會で自演して好評を博した獨白五篇 0.35 (2)

★Amfitriono. Molière 作の喜劇、あごをはずさぬ御用心 ……………………0.55 (2)

學　習　用　書

★Kompleta Gramatiko. エスペラント許りで書かれた最も詳細を極めた文法書 …2.10 (8)

★Plena Vortaro. ポケットには新撰エス和を又机上には是非これを……………5.00 (18)

★Esperanto per instruaj bildoj. ホテル郵、便局、停車場、男女服裝の部分品等實地敎授式 20×26 cm. の大版 ……………………1.90 (6)

★Franca gramatiko. エスペラント書きのフランス語文法敎科書 ……………………0.35 (4)

★Oficiala Klasika Libro ……………………0.40 (2)

★Millidge. エス英辭典 ……………………4.40 (6)

★同　さく引付……………………5.80 (8)

★Esperanto-Lernolibro por popollernejoj. 11月號新刊紹介のもの、美くしい色刷の挿畫カット多數入、會話、物語、一口噺で充たされてゐる rekta metodo の講習會に好適・1.00(4)

★Gajoj horoj por Esperantistoj. なぞ、しやれ、笑話で滿されてゐる、講習會、會話會をにぎやかすには此一冊で充分 ……………0.30 (2)

★Espranto-Versfarado kaj rimaro. 作詩法講義 ……………………0.12 (2)

★Esp. Grammar and Comentary ……
Cox 將軍の英語で書いたエスペラントの文法 ……………上製 1.90 (8), 並製 1.35 (6)

★Bennemann エス獨辭典……………2.10 (4)

★Bennemann 獨エス辭典……………4.35 (8)

★Christaller 獨エス辭典 ……………6.50 (8)

★Rhodes 英エス辭典 ……………2.10(12)

★Zamenhof-Radikaro. Zamenhofaj Radikoj に關する最新にして最も科學的な研究。Zamenhof の著作全部を研究せるもの。3.10 (4)

科學社會宗敎其他

★Evoluo de Telefonio. 電話器の發達に就て挿畫入……………………0.55 (2)

★Laborĉarto. ……………………0.12 (2)

★La Bulgara lando kaj popolo. Krestanoff 著 Bulgarujo の歷史、風俗、國情等を語る… ……………………1.20 (2)

★Evangelio de Horo. 赤い聖書……0.08 (2)

★Elementoj de fotografa optiko. 寫眞術用初等光學、多數圖入 ……………………0.35 (2)

★Monadologio de Leipniz. ライプニッツの單元論、譯は故學士院長 Boirac 博士…0.10 (2)

★Sendaĝereco de Francujo. 歐羅巴の平和に就て佛蘭西前大統領 Honnorat 氏の言……… ……………………0.55 (4)

★Etiko. クロポトキンの「倫理學」SAT 發行 ……………………1.00 (6)

★ABC de Sennaciismo. Sennaciismo の入門書 ……………………0.30 (2)

★For la neŭtralismon. ……………………0.18 (2)

★Vendreda Klubo. Dietterle 博士の編纂になり W. Lippmann の Lingvaj Respondoj de Zamenhof に關する意見其他 ………1.25 (4)

★El la intima libro de Verdurbaj Esp-istoj. Ada 氏等ブルガリアエスペランテイストの隨筆集 ……………………0.30 (2)

★Internacia Kantaro. 世界各國あらゆる國々の有名なる歌のエス譯。……………………
……………… muzika eldono 2.30 (6)
……………………tekstaro 0.80 (2)

★Vojo de formiĝo kaj disvastiĝo de lingvo internacia. ……………………0.35 (2)

★Aŭstralio. オーストラリア風土記、多數の寫眞地圖入の贅澤本 ……………………3.40 (6)

★Nur volu! ……………………0.35 (2)

★Je la nomo de l' vivo ……… 上 1.25 (4)／並 1.00 (4)

★Inicado Matematika ……………0.35 (2)

★Analitika Geometrio Absoluta. 科學書少きエス界に輝く幾何詳解二部よりなる………… ……………………二册で 4.60 (12)

★Estu Homo! C. Wagne の倫理學敎科書… ……………………0.45 (4)

★新版出づ！

松崎克己著

エスペラント やさしい讀み物

9×12. cm　表紙色刷美麗　定價10錢・税2錢

★おなじみの松崎氏の著，在庫を全部一掃しましたので，表紙は美麗な洋紙を用ひ，色刷圖案を一新し中の紙も改良し非常に讀み良いものにしました。

★どんな小さいチョッキのポケットにも入る大さなので，電車のラッシュアワーで揉まれ乍らも興味深き笑話貮拾餘篇に引きづられて丁寧懇切なる註譯に依り知らず知らずエス語に上達す。

本邦で出版の 學會取次書其他目錄 （註文は前金に限る）（學會の振替口座は東京11325番）

	價圓	送錢
★ザ博士演説集（カニヤ版）	0.80	.4
★夜の空の星の如く（同上和譯）	0.80	.6
★ザ博士演説集（佐々城氏編）	0.30	.2
★我國における外國語問題とエス語	0.60	.4
★心の片隅	0.50	.2
★詩集花束	0.80	.4
★綠の星に憧れて	1.20	.8
★新覺王（エス文）	0.30	.2
★惡　夢（エス文）	0.20	.2
★大成和エス辭典	4.80	.18
★模範エス會話	1.20	.4
★寡婦マルタ（改造文庫）	0.30	.4
★カルロ（四方堂版）	0.20	.2
★ザメンホフ（ドレーセン）梶氏和譯	0.85	.6
★悲慘のどん底　黑川氏和譯	0.80	.6
★嬰兒殺し（山本有三）	0.30	.2
★父歸る（菊池寛）	0.30	.2

◆日本語エスペラント小辭典（三高）［普及版］（（値下））……0.50　.2

◆模範エスペラント獨習（秋田、小坂共著）［普及版］……1.00　.8

◆日・エス・支・英　會話と辭書……〔普及版〕0.65　.4　〔上製〕0.85　.4

◆エスペラント絹ハンケチ（高級刺繡）……綠星光下の地球、旭昇る富士山の二種あり。（男女別申出の事）各1枚63錢送料各2錢（値下）

★エス・羅・日・獨・英・佛 藥品名彙（南江堂版）（見本は東京市本郷區春木町南江堂へ 醫藥學エスペランチスト必携）1.50　.6

★グラシヤ　史劇　藤澤古雪原作　畑、村上共譯　價20錢　税2錢

KORESPONDA FAKO

★**Germanujo**:—S-ro A Bender, Offenback am Main Mittelseestr. 22, dez. koresp.

★**Japanujo**:—S-ro M. Takahaŝi, 1840 Kojuku Magome, Tokio, kolektas artikolojn pri la refleksiva pronomo kaj inform oĵn pri ĝia uzado en via naeilingvo.

★**Japanujo**:—S-ro T. Niŝizaki, 105 Jakuin Nakaŝo, Fukuoka. dez. korespo kĉl.

★**Japanujo**:—S-ro M. Sekine, 1, Kiba-maĉi, Fukagaŭa, Tokio. dez. koresp. pri literaturo kaj teatraĵo.

★**Japanujo**:—S-ro H. Itoo, 73 Komagome-Kamifuji-mae, Hongo, Tokio. L. PK. Kĉl nepre resp.

★**Germanujo**:—K-do W. Taübrich, Nibelungen ring 40, I Leipzig S 3. dez. koresp. PI. Blf. PM Fotobildoj.

★求　問★

★會話練習出來得る所（本鄕醫大生）
乞御報4月10日迄に
栃木縣芳賀郡久下田町　横山倫也

★求　妻★

★某府立中學校英語教師 Esperantistino を求む。學會内100番へ親展乞御問合

La Revuo Orienta——Monata Organo de Japana Esperanto-Instituto.
Ŝin'ogaŭamaĉi III-15, Uŝigome, TOKIO, Japanujo; abono internacia 7 svis. frankoj.

本誌購讀料（郵稅別）

一部	圓0.20	學會維持員には無代頒布す
半年分	圓1.20	
一年分	圓2.40	

本會振替口座番號
- 一般　東京 11325 番
- 會計用　長野 3283 番
- 基本金專用東京 32089 番

昭和六年三月二十五日印刷
昭和六年四月一日發行

東京市牛込區新小川町三ノ一五
編輯兼發行人　大井學

東京市神田區三崎町三ノ一四六
印刷人　高見澤保芳
（一国印刷所）

東京市牛込區新小川町三ノ一五
發行所　財團法人日本エスペラント學會

昭和六年四月一日發行（毎月一回一日發行）
エスペラント研究雜誌ラ・レヴオ・オリエンタ第十二年第四號

定價貳拾錢（送料貳錢）